Bağımsızlık,Demokrasi,Sosyalizm Yolunda

Günlük Siyasi Gazete

Gerçek

SAYI 134
12 EKİM 1979
CUMA
500 Kuruş

Baştürk, Gazioğlu'na başarı diledi

Çarşamba günü yapılan Baştürk - Gazioğlu görüşmesi, aldığımız bilgilere göre 1 saat sürdü. DİSK Genel Başkanı Abdullah Baştürk ve TÖB-DER Genel Başkanı Gültekin Gazioğlu bu görüşmede özellikle sosyalist hareketin dağınıklığından şikâyet ettiler. Dağınıklığın sosyalist hareketin birliğine de gebe olduğu belirtilen görüşmede, Gazioğlu bu konuda TSİP'in birlikçi politikasının olumlu rol oynadığını, solda birlik ve işbirlikleri konusunda son zamanlarda meydana gelen sevindirici gelişmelerin yapıcı bir şekilde ele alınması ve değerlendirilmesi gerektiğini, seçimlerin solda birlik sürecini daha da hızlandıracağını söyledi.. DİSK Genel Başkanı Abdullah Baştürk de, solda birlik konusunda Gazioğlu'nun söyled:klerine tamamen katıldığını belirtti.

Görüşmede Baştürk ve Gazioğlu'nun bazı sosyalist partilerin yaptığı suçlamaları yanlış buldukları ve işçi sınıfının örgütlü bir eylem birliği içinde olmaları gerektiğini savundukları bildirildi. Bu arada, DİSK Genel Başkanı Abdullah Baştürk, eylem birliğini çok anlayışlı bir şekilde yürüttüğüne inandığı Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'ne ve adayı Gazioğlu'na başarılar diledi.

Faşizme teslimiyetin sonu

Ecevit, Erzurum'da Konuşamadı

Ecevit Erzurum hava alanında.

- **Başka yerlerde yağmur altında yapılan mitinglerde konuşma yaptığı halde, Erzurum'da «yağmur yağacak» bahanesine sığınan Bülent Ecevit, CHP mitingini iptal ettirdi. Ancak, bunun bir kılıf olduğu gözden kaçmadı.**
- **CHP Genel Başkanı Ecevit, Kars'ta yaptığı konuşmasında «Kars ile Erzurum'un arasını açtılar. Halkımız her iki ilde de bu durumdan üzgündür, tedirgindir,» dedi.**

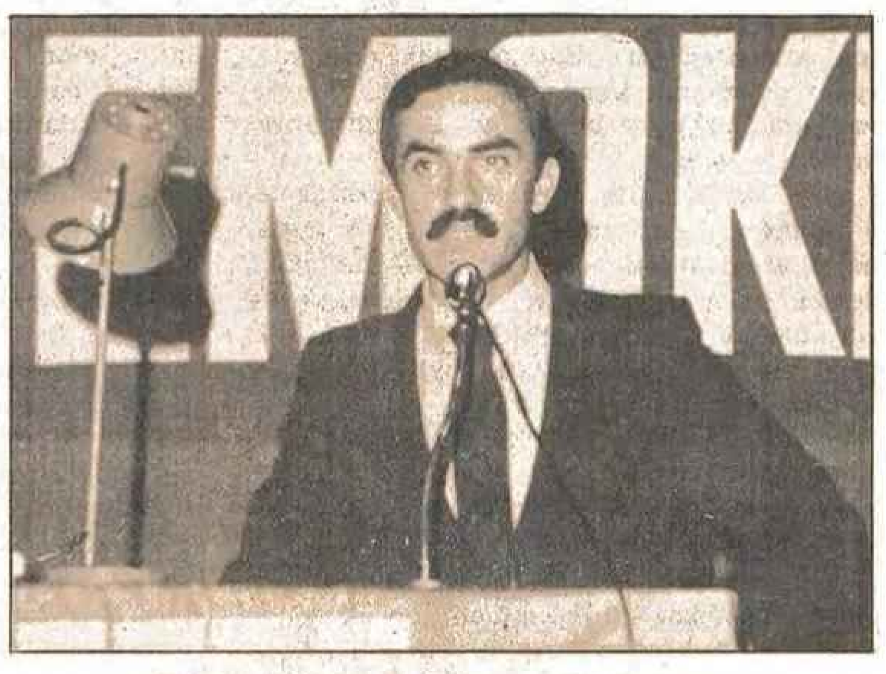
Kars — CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit, daha önce bir kere iptal ettiği doğu gezisinde, Erzurum'da konuşma yapamadan Ankara'ya döndü. CHP yetkilileri tarafından yapılan açıklamada, Erzurum mitinginin «yağmur yağacağı» gerekçesiyle iptal edildiği idd'a edildi.

Kars'ta yapılan mitingte konuştuktan sonra, Erzurum'a uğradığı halde konuşma yapmadan ayrılan Bülent Ecevit'in, daha önceki CHP mitinglerinde yağmur altında bile konuştuğu hatırlanacak olursa, «yağmur» bahanesinin sadece bir kılıf olduğu açığa çıkmaktadır.

Bilindiği gibi, CHP ağırlıklı hükümet iktidara geldiği ilk günden beri, Erzurum'da halkın can güvenliğini sürekli tehdit ederek eşkiyalık yapan faşistlerin faaliyetlerine göz yummuştu. Erzurum'u emekçi halka yaşanmaz hale getiren, ilerici-demokrat ve sosyalistler üzerinde sürekli terör estiren faş'stlerin saldırganlıkları önlenecek yerde, sicilli faşist olduğu bilinen bir çok kişinin önemli devlet kademelerine tayinleri yapılmıştı.

AP Kars senatör adayının öldürülmesinden sonra, doğuya yapacağı geziyi iptal eden CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit, gerici ve faşist çevrelerin «korktu» demeleri üzerine, doğu gezisini tamamlayacağını, Kars ve Erzurum'da konuşacağını açıklamıştı. Bülent Ecevit, Kars'a ge-

Devamı s. 5, sütun 6'da

«Birlikçi politika hayata geçiyor»

- **TSİP Genel Başkanı Kaçmaz: «Türkiye Sosyalist İşçi Partisi halkımıza verdiği birlik sözüne sadık kalmıştır. Şimdi emekçi halkımız önünde başımız dikse başlıca nedeni birlik sözümüzün hızla gerçekleşmekte olmasıdır.»**

İstanbul (Gerçek) — TSİP Genel Başkanı Ahmet Kaçmaz, oy verme gününün yaklaşması nedeniyle verdiği demeçte, seçim dönemi çalışmalarıyla Partisi'nin, emekçi halkın iktidar mücadelesinin örgütlenmesi ve birliğin sağlanması yolunda kendine düşeni fazlasıyla yerine getirdiğini, Türkiye Sosyalist İşçi

Devamı s. 5, sütun 4'de

«DİSK'in kararı özünde CHP üstyönetimini reddetmektedir»

- **TSİP İstanbul adayı ve TÖB-DER Genel Başkanı Gültekin Gazioğlu, Ecevit'i eleştirdi.**
- **Gültekin Gazioğlu İstanbul Hadımköy ve Çatalca'da yaptığı konuşmalarda, Ecevit'in Sultanahmet konuşmalarını eleştirerek, dalga dalga tüm yurda yayılan «Faşizme Karşı Birleşelim Şiarı» işçi sınıfının öncülüğünde yükseliyor, dedi.**
- **«Faşist MHP ve yan kuruluşlarını kapatamayanlar, faşist teröre boyun eğenler, DİSK'i ezmeye kalkanlar, DİSK'den oy bekleyemezler.»**

İstanbul (Gerçek) — TÖB-DER Genel Başkanı ve TSİP İstanbul Bağımsız Senatör adayı Gültekin Gazioğlu dün İstanbul Hadımköy ve Çatalca'da düzenlenen seçim toplantılarında yaptığı konuşmalarda «bugün halk güçlerimizi tehdit eden faşist terör ve zorbalığa karşı tüm demokratik güçlerin etkin bir anti-faşist savaş vermeleri gerektiğini söyledi ve CHP'yi eleştirdi.

HADIMKÖY KONUŞMASI:

«Türkiye'de faşizme, şovenizme, emperyalist ve yerli tekellere karşı verilen topyekûn mücadelenin daha ileri ve kalıcı başarılara ulaşması, tüm halk güçlerinin örgütlü anti-faşist savaşıyla mümkündür.

CHP, seçim ortamında faşizm tehlikesini bahane ederek, «oyların bölünmemesini» istiyor. Oysa CHP, anti-faşist mücadeleyi önce sandığa hapsetmek istemiş, iktidara geldikten sonra da faşizme ödün üstüne ödün vermiştir.

Anti-faşist mücadelenin yolu, işçi sınıfımızın ve onun sosyalist siyasal hareketinin önderliğinin güçlendirilmesinden geçer.

14 Ekim seçimleri, demokratik mücadele alanlarımızdan sadece birisidir ve bu alanda da tek tutarlı anti-faşist doğrultu, işçi sınıfı politik hareketini güçlendirmek, bu amaçla da sosyalist hareketin birliğini ve tüm anti faşist güçlerin beraberliğini

Devamı s. 5, sütun 1'de

DİSK CHP'YE NASIL BAKIYOR

DİSK Genel Başkanı A. Baştürk, Olağan Yönetim Kurulu toplantısında Türkiye'de bir süredir içine düşmüş ve düşürülmüş olduğu ağır siyasal ve ekonomik bunalım sonucu faşizm tehlikesiyle karşı karşıya gelmiştir diyerek şöyle devam etmişti: «Gerçekten hayat pahalılığı, işsizlik ve mal yoklukları dayanılmaz boyutlara ulaşmıştır. Ülkemizdeki bunalım burjuvazinin çıkarları doğrultusunda ancak demokratik anayasa düzeni dışına çıkılarak, faşist bir yöntemle çözüme kavuşturulmak istenebilir. Buna da işçi sınıfımız ve demokrasi güçleri izin vermez. Yerli ve yabancı sermaye

Devamı s. 5, sütun 1'de

Gerçek Durum

Alaturka Mantık ve Seçmen Onuru

Demokrasi üzerinde ciddi bir tehlike var. Hemen herkes bu konuda hemfikir. Tehlikenin kendisi de belki giderek büyümektedir. Halkımız, kendisine yol gösterme durumundaki veya iddiasındaki siyasal güçlerden, bu büyüyen ve yaklaşan tehlikeye karşı somut girişimler bekliyor. Tehlikenin adı faşizmdir ve buna karşılık beklenen somut iş, **eylembirliğidir.**

Tehlike gerçektir ve ciddiye alınmalıdır. Nitekim sol ve sosyalist güçler, bu konudaki uyarılarını aralıksız sürdürüyorlar, eylem birliği yolunda önemli sayılabilecek adımlar atıyorlar. Sorunun ciddiyetini kavramış olan her siyasal akım ya da kuruluş, seçimleri de bu doğrultuda değerlendirmenin kaygusunu taşıyor.

Ancak tehlike bir garip biçimde ve bir garip amaç için, sosyal demokrasinin ağzında da büyüyor. Sosyal demokrat liderler, özellikle de Ecevit, seçimlere ilişkin hemen her konuşmalarında, yaklaşan bir faşizm tehlikesinden sözediyorlar. Sanırsınız ki, MHP karşısında iki yıldır susup oturan, yer yer faşistleri kayırır bir tutum içine giren ve faşizme karşı mücadelenin kendi sorunu olmadığını sık sık dile getiren, bu parti ve onun lider kadrosu değilmiş.

Sosyal demokrasinin iki yıllık tutumuyla, seçimler öncesinde takındığı tutumu bir arada düşündüğümüzde, CHP'nin garip diye nitelendirdiğimiz tutumu tamamen aydınlanıyor. Ecevit, kendi geçmişine bakmadan yaklaşan tehlikeyi ciddiye almaksızın, halkımızın demokrasi karşısındaki duyarlığına, alaturka bir mantıkla sesleniyor, faşizm tehlikesini gösterip onları kendi sandığına kovalamayı deniyor. Aylardır hiç bir tehlike görmediği faşist azgınlığı, bugün bir şantaj silahı olarak halkın karşısına dikiyor. Hem de, aklı başında sanılan bazı ilerici aydınları da yanına alarak.

Dünyanın neresinde, sosyalistlere verilen oylar boşa gitmiştir ki, Ecevit, bu seçimlerde sosyalist güçlere verilecek oyların heder olacağı görüşünü yaygınlaştırmaya çalışıyor. Ve yine dünyanın hiç bir ülkesinde ve deneyinde görülmemiştir sosyalistlerin faşizme karşı savaş mevzilerini bırakıp kaçtıkları. Sosyal demokrasi, faşizm tehlikesine karşı yığınları kendi arkasında toplanmaya çağırma hakkını nereden alıyor? Demek ki CHP, kitlelerin hayati çıkarlarıyla bir kere daha, ama ömrünün son kumarını oynamakta bir sakınca görmüyor. Kapımızın eşiğindeymiş gibi göstermeye çalıştığı faşizm tehlikesine karşı, halkın özlemleri doğrultusunda somut önlemler alacağı yerde, bizzat bu tehlikenin kendisinden yararlanmak istiyor. Bu eğilimin halkımıza, tıpkı öteki hatalarında olduğu gibi, kaça malolacağını düşünmeden.

Devamı 5. sayfada

İnşaat Mühendişleri Odası:

«Oylarımızı, demokrasi güçlerin birliği için kullanalım»

İMO: «IMF tesl'miyetçilerine, emperyalizm uzlaşmacılarına, faşizme karşı ödün politikası uygulayıcılarına oy vermemek doğru bir tutumdur.»

İnşaat Mühendisleri Odası açıklamasında, «Seçimler faşist ve gerici partilerin MHP, AP, CGP, MSP ve SDP'nin içyüzlerinin açığa çıkarıldığı, halkın önünde teşhir edildiği bir alana dönüştürülmelidir» dedi.

Ankara — TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu bir bildiri yayınlayarak, 14 Ekim seçimlerinin, faşist ve gerici partilerin içyüzlerinin açığa çıkartıldığı b'r alana dönüştürülmesini istedi.

14 Ekim seçimlerinin «sıkıyönetimin kaldırılması, MHP ve ÜGD gibi kuruluşların kapatılması, tüm çalışanlara grevli, toplu sözleşmeli send'kal hakların tanınması, genel grev, dayanışma grevi ve referandumun serbest bırakılması ve lokavtın yasaklanması» yolunda bir mücadele alanı olduğu belirtilen bildiride şöyle denildi:

«Seçimler faşist ve gerici partilerin, MHP, AP, CGP, MSP ve SDP'nin içyüzler'nin açığa çıkarıldığı, halkın önünde teşhir edildiği bir alana dönüştürülmelidir.

IMF tesl'miyetçilerine, emperyalizm uzlaşmacılarına, faşizme ödün politikası uygulayıcılarına oy vermemek doğru bir tutum olacaktır. Bu durumda ilerici, yurtsever, demokrat, devrimci inşaat mühendislerine düşen görev, sandık basına giderek oylarını anti-emperyalist, anti-faşist, anti-şovenist ilkeleri savunan adaylar için bu ilkelerin ışığında demokrasi güçlerinin eylem birliğinin sağlanması yolunda kullanmaktır.»

KUP'çuların kulağı çınlasın
Viranşehirliler Ankara'ya yürüyecek

- **1974 yılında yapımına başlanan 72 km.'lik Viranşehir-Diyarbakır karayolunun yalnızca 23 km.'si açıldı.**
- **4 yıldır çalışmaları tamamen durmuş olan yolun yapımına yeniden başlanmasını sağlamak amacıyla Viranşehir'liler, Cumhurbaşkanına 3500 imzalı bir dilekçe gönderdi.**

Viranşehir (THA) — Bayındırlık Bakanlığınca 5 yıl önce yapımına başlanan Viranşehir - Diyarbakır karayolunun yapımına yeniden başlanması için Cumhurbaşkanlığına 3500 imzalı bir dilekçe ile başvuran Viranşehirliler, «Yolumuzun tamamlanması için gerekirse Ankara'ya kadar yürüyeceğiz» dediler.

Bayındırlık Bakanlığı'nca 1974 yılında yapımına başlanan 72 km.lik Diyarbakır - Viranşehir karayolunun aradan 5 yıl geçmesine rağmen sadece 23 kilometresinin açılabildiği, 4 yıldır çalışmaları tamamen durmuş bulunan yolun yapımına yeniden başlanmasını sağlamak amacıyla bir komite kurulduğu bildirildi.

Komite yetkilileri, yapılan başvurulara rağmen yolun yapımına başlanmaması üzerine 3500 imzalı bir dilekçe ile Cumhurbaşkanı, Başbakan, Bayındırlık, Ulaştırma, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlıkları ile öteki yetkililere başvurarak yolun bir an önce yapımına başlanmasını istediklerini belirterek, «Gönderdiğimiz 3500 imzalı dilekçeden bir sonuç alamazsak, bu kez, Ankara'ya kadar yürüyerek konuyu yetkililere anlatacağız» dedi.

TSİP: Birlik Dayanışma ile dayanışmamız oylarla ilgili değildir

- **TSİP Merkez Teşkilâtlanma Sekreteri ve Seçim Bürosu Başkanı Aydoğan Gezer, basına bir açıklama yaparak, TSİP'in İstanbul adayını geri çekeceği yolunda Cumhuriyet gazetesinde yer alan iddianın gerçekle bir ilgisi olmadığını söyledi.**

İstanbul (Gerçek) — Türkiye Sosyalist İşçi Partisi Merkez Teşkilatlanma Sekreteri ve Seçim Bürosu Başkanı Aydoğan Gezer, Cumhuriyet gazetesinin 10 Ekim tarihli nüshasının seçim sayfasında yeralan asılsız bir iddia üzerine basına bir açıklama yaparak, bu iddianın gerçekle bir ilgisi olmadığını söyledi.

Gezer açıklamasında, TSİP'in İstanbul'da kendi adayı Gültekin Gazioğlu'nu çekerek bağımsız aday Onger'i destekleyeceği yolundaki iddianın gerçekle hiçbir ilgisi olmadığını, TSİP'in İstanbul adayını geri çekmesinin sözkonusu ed'lmediğini ve edilemeyeceğini belirterek, özetle şöyle dedi:

«Bu iddianın gerçekle h'çbir ilgisi yoktur. Birlik Dayanışma'nın Partimize 'katılması' sözkonusu olmadığı gibi, seçim konusunda herhangi bir 'pazarlık' yapılması da düşünülemez ve düşünülmemiştir. TSİP İstanbul örgütü sadece Birlik Dayanışma grubuyla ve onun adayıyla anti-faşist mitinçler düzenlemekte ve 'seçimlere ayrı ayrı girsek bile, temelde dost olduğumuzu' göstermekte, bu şekilde

Devamı s. 5, sütun 6'da

Kürtçe yayın isteyen MSP'li Seven hakkında 142'den soruşturma açıldı

- **C. Savcılığı Seven'in konuşmasının «millî duyguları rencide edici» olduğu görüşünde.**

Ankara (a.a.) — Ankara Cumhuriyet Savcılığı, önceki gün televizyondaki konuşmasında, radyo ve televizyonda kürtçe yayın yapılmasını isteyen MSP senatör adayı Ubedullah Seven'in hakkında 142/3 uyarınca soruşturma açtı.

C. Savcılığı, Seven'in milli duyguları rencide edici konuşma yaptığı görüşüne vararak soruşturma açılmasını karar altına aldı.

Bilindiği gibi MSP Hakkari senatör adayı Ubedullah Seven, partisi adına yaptığı seçim konuşmasında, «radyo ve TV'nin yarım saat Kürtçe yayın yapmasını» önermişti.

Seven hakkında uygulanması istenen TCK'nın 142/3'ncü maddesi b'r yıl hapis cezası öngörmektedir.

gedik

142

Radyo-TV konuşmasında «Kürtçe yarım saatlik yayın» yapılmasını isteyen MSP'li hakkında soruşturma açılmış. Hem de 142'den?

Demek ki ulusal demokratik talepleri gerici politikalara seçim malzemesi yapmak da yasak!

Ne demeli?

Ey 142 sen nelere kaadirsin!

taşı

Eğitimin amacı düzene uygun kafalar yaratmak

Amerikan Eğitim Sistemi Emperyalizme Bağımlı Bir Gelişmeye İmkan Hazırladı

- **Uygulamalı Amerikan sistemi araç-gereç olmadığından hiçbir işe yaramıyor.**
- **1968 yılında Türk'ye için ilk defa uygulanmasına başlanan ilköğretim programında Amerikanlaşma devam ediyor.**
- **İlköğretimdeki karmaşa, öğretmeni de, öğrenciyi de çok kötü etkiliyor.**
- **Programı yürütücü durumda olan öğretmenler, hazırlıklar tamamlanmadan işe başladıkları için. 'bozuk olan sistem' uygulamada daha da kötü sonuçlar doğuruyor.**

Eğitim sisteminin temeli ilköğrenimde atılmaktadır. İlerde yetişecek kuşakların kontrolü ve yönlendirilmesi açısından, ilköğretim programları temel olarak çok önemlidir.

1960 öncesi Tevfik İleri'nin Milli Eğitim Bakanı olduğu dönemde başlatılan eğ'timde Amerikanlaşma son yıllarda daha da yoğun bir şekilde sürdürülmektedir. Bu dönemde Amerika'lı üç uzman Dr. Green, Dr. Anderson ve Dr. Holmlunt tarafından 25 Türk eğitimcisi yeni uygulama metodlarına alıştırılmak amacıyla Amerika'ya eğitime götürüldü. Daha önceki dönemlerde Amerika'lı Eğ'timci Kate Waldorf tarafından eğitilen Milli Eğitim Dairesi —o zamanki başkanlarından— Süleyman Karagözoğlu da «Türk eğitimcilerinin Amerika'da eğitilmeleri ve Türkiye'deki çocukların temel eğitimlerinin Amerikan sistemine göre geliştirilmesi» konusunda Amerika'lı uzmanlara yardımcı oldu.

Böylece Türkiye'de ilköğretim alanında önemli bir değişim uygulanmasına başlandı. Bu uygulama ile Cumhuriyet döneminden bu yana süregelen Avrupa (Berl'n-Viyana-Paris) ekolüne bağlı eğitimcilerin yerini, Amerikan eğitim sistemi ile yetişmiş ve öğretimde bu uygulamayı destekleyen k'şiler aldılar. ABD'nin Türkiye'ye yerleşmesinden bu yana, çeşitli konularda sürdürülen 20 Amerikan projesine bir yenisi ve **en etkini** olarak ilköğretim temel eğitimindeki değişiklik eklendi.

1948 yılında yapılan ilköğretim programından farklı olarak Amerikan eğitiminde en belirgin fark, «çocuğun kendi oranında bilgi, beceri kazanması, aktif ve araştırıcı olması»nın öngörülmesinde yatıyordu. Ancak bu beceri ve yeteneklerden kasıt, emperyalizme bağımlı kapitalist gelişmenin ihtiyaçlarını giderecek b'r eğitim anlayışıydı. Türkiye'nin toplumsal ihtiyaçlarını, kültürel gelişmes'ni göz önünde tutmayan, sınırlı ulusal sanayi ünitelerinin baltalanmasına yönelen bu sistem, başka bir işe yaramadı. Üstelik kapitalist gelişme sürecini hızlandırmakta eğitimin etkili bir alan olarak kullanılması amacı bile gerçekleşemedi. Öğretmenin elinde yeterli araç ve gereç olmadığı için sistem kendi amacına bile hizmet edemedi. Öğretmen uygulamada güçlük çekiyor, öğrenciler ise araştırma ve kendi becerilerini kullanma konusunda tütmüyle yalnız bırakılıyordu.

Kent okullarında biraz daha geçerli olan bu uygulamalı sistem kırsal kesimde hiç bir işe yaramadı. 4500 köyde ilkokul bile açamamış olan Milli Eğitim Bakanlığı, sistemler arasındaki farklılaşmalarla uğraşırken öğrenciler okuma yazma öğrenmekten bile yoksun kalıyordu.

Şu anda Türkiye'de 2 milyon civarında öğrenc'lik çağındaki çocuk ilkokul öğrenimi görmemektedir. İlkokullarda eğitim sistemi tamamen Türkiye'li öğrencilerin olanakları dışında yürütülmekted'r. % 75'i ilkokul üstü eğitim imkânı bulamayan kuşakların bazı temel konularda yetiştirilmeden ilkokuldan mezun olmaları, Amerikan sisteminin ana amacını belirlemektedir.

1977-78 döneminde Türkiye'deki tüm ilkokullarda 5 milyon 384 bin öğrenci okumuştur. Bu sayı 1979 da çok az bir oranda artmıştır. Ancak yine de ilkokul eğitiminde çok büyük eksiklikler vardır. Bir de buna ilköğretim programındaki eks'klik ve kasıtlı yanlış uygulamaları eklersek. Milli Eğitim sisteminin ne halde olduğu iyice ortaya çıkmaktadır.

Köylüler Sosyal Demokrasiyi Tanıdılar

Ahmet MELEK
Emekçi Köylü Birliği (EKÖB) Genel Başkanı

Türkiye'de emekçi sınıfların demokratik ve siyasal mücadelesinde üretici durumunda olan yoksul köylü yığınlarının önemli bir yeri vardır. Bu yer, ne teorik bir belirlemedir, ne de potansiyeldir. Köylülerin sosyal devrim mücadelesindeki yeri ve rolü, bütün bu aşamaları geride bırakmıştır ve siyasal bilinç temeline oturarak fiili eyleme dönüşmüştür. Köylülük artık, politik dünyamızın aktif sınıf güçleri arasındadır.

Köylülüğün bilinçlenmesinde Türkiye'de burjuva iktidarlar, adeta ellerini çabuk tutarcasına bir rol oynamışlardır. Kapitalizmin özel baskılarına ve sömürüsüne ek olarak burjuvazinin köylülere yönelik politika ve uygulamaları, kırlarda sınıf bilincinin hızla büyümesine neden olmuştur. Burjuvazi, köylüleri unutmuş görünmekten korktuğu için, bütün hükümetlerinin programlarına köylü sorunlarını geçirmiş, ancak, köylülerden alabildiğine çekindiği için de, en az onların sorunlarıyla ilgilenmiştir.

Bu geleneksel tutum burjuva hükümetlerin değil, doğrudan burjuva sınıfın tutumudur. Bu yüzden, burjuva sınıf adına yola çıkan her politik hareket, ister istemez fiilen köylülüğün karşısında olmuştur. Bu karşı oluşu, bütün çabalarına rağmen gizliyememiş ve geniş köylü yığınları, burjuvazinin bu yönünü en can alıcı noktasından yakalamayı başarmışlardır.

İki yıllık sosyal demokrat iktidar köylülere yaklaşımı bakımından ve sadece biçim olarak öteki burjuva hükümetlerden ayrı bir tutum içinde olmuştur. Bu farklılığı, Ecevit hükümetinin taban fiyat politikasında izlemek mümkün olmuştur.

CHP liderleri, iktidarlarını iki döneme bölmek, birinci dönemde tekelciler için çalıştıklarını, ikinci dönemde ise köylülere çalıştıklarını söylemek eğilimindedirler. Birinci dönem için söylediklerine hem tekelciler, hem de halkımız inanıyor. İnanmamak mümkün değildir çünkü, bizzat tekelciler, 1978 yılının kendileri için «altın yıl» olduğunu itiraf etmektedirler. Halbuki tekelcilerimiz, «para ile imanın kimde olduğu belli olmaz» inancındadırlar ve bu yüzden söylediklerine inanmak gerekir!

● Ancak, CHP'nin ikinci dönem için söylediklerine, hele bu birinci dönemin doğruluğuna «evet» dedikten sonra, inanmak mümkün değildir. Köylülüğü taban fiyat politikasıyla koruduğunu, onların sorunlarına çözüm aramak için çaba gösterdiğini söylemesi asla inandırıcı değildir.

● Taban fiyatlarını 1979 yılı içinde yüksek tuttuğu iddiasına gelince, bu CHP'nin bir yanılgısıdır. Çünkü, 1978 yılında yerinde sayan taban fiyatlar, 1979 yılında yüzde 100 yükseltilseydi bile, yine de, artan fiyatlar karşısında köylülerin yoksullaşması önlenemezdi. Tersi olmuş, iki yıldaki taban fiyatı artışları, fiyat artışlarının yarısı düzeyinde kalmıştır.

● Taban fiyatlarındaki nisbi artışlar, tarım ürünlerimizin dış piyasa fiyatlarının yükselmesiyle mümkün olmuştur. Yani, taban fiyatlarının yükselişi, devletin ya da hükümetin köylüler yararına fedakarlık yaptığı anlamına gelmez. Kaldı ki bu durum bile, yoğun köylülerden çok, ihracatçı tüccarlara yaramıştır. Köylüler ürünlerini satarken açıklanan taban fiyatlar köylünün eline geçen para olmuştur ama, bir hatta iki ay sonra ve salt seçim yatırımı olarak verilen «ek pirim»ler, köylünün değil, ürünü satın almış ama henüz satmamış olan tüccarın eline geçmiştir. Üstelik, dış piyasadaki fiyat dalgalanmalarından doğacak olan yeni kar olanakları da, üreticiden çok tüccara terkedilmiştir.

● CHP iktidarı döneminde köylüler, gübre bulup kullanamadılar. Mazot bulup traktörlerini çalıştıramadılar. Ekinlerini ekemediler, biçemediler, pazarlayamadılar. Seracılar naylon bulup turfandalarını örtemediler, çürüttüler. Mayınlar Doğu'da pasaportsuz kaçakçıların kollarını uçurmaya devam etti. Toprak reformu kanunu bu hükümet döneminde yürürlükten kalktı.

● Aracıların elinde köylülerin ürünleri yine bu hükümet döneminde ucuza kapatıldı. Ne krediler yoluyla köylülerin güçlendirilmesi akıl edilebildi, ne de köylülerin bu konudaki kendi özel çabalarına, kooperatiflerine olanak tanındı. Hatta bu hükümetin ticaret bakanlığı, kimi kooperatiflerin yüksek fiyatla ihraç olanaklarına izin vermezken, aynı olanakları, daha ucuz ihraç fiyatları pahasına özel kişilere sundu. Köylü bu hükümet döneminde gelir düzeyini artıramadı.

● Köylülerin banka borçları, tefeci borçları, ipotekleri Ecevit hükümeti döneminde de yükselmeye devam etti. Köylülerin sömürücü kesimlere bağımlılığı daha da arttı.

● Köylülerin demokratik hareketi üzerindeki baskılar Ecevit hükümeti zamanında da sürdü. Özellikle demokratik köylü kooperatiflerinin yaygınlaşması, bizzat hükümetin yarattığı zorluklarla engellenmek istendi, Köy-Koop üzerindeki baskılar bu hükümet döneminde daha da yoğunlaşmıştır.

Kısacası bu hükümet de kendinden önceki gibi, köylülerden, köylülerin yoksul kesimlerinden alarak, sanayicilere, toprak zenginlerine, özetle kapitalistlere vermeye devam etmiştir.

Bu nedenle, taban fiyatları edebiyatına rağmen geniş köylü yığınlarının sosyal demokrasiyi bir kere daha, ama bu kez birez daha yakından tanıdıklarını söylemek hakkına sahibiz. Bunun için köylüler, artık eskisi kadar, üzerlerine hoyratça yürünecek oy deposu olmadıklarını gösteriyorlar.

Emekçi köylülüğün sorunları demokratik halk iktidarında çözülecektir. Bu yolda mücadele sürmektedir. Köylüler bu mücadeleye katılmaktadırlar. Üstelik siyasal bilinçlerini de örgütlemektedirler. Bütün engellemelere rağmen, demokratik kooperatif hareketinin ve emekçi köylü örgütlenmesinin kırlarda hızla yaygınlaşması bunun kanıtı sayılmalıdır.

Köklü bir toprak reformu, kırlarda sömürünün kökünün kazınması, adil bir gelir paylaşımı, baskı ve tahakkümün geriletilmesi, tam bir demokrasi, insanca bir yaşam...

İşte milyonlarca köylünün yeni ve gerçek özlemi budur. Bu özlemi sosyal demokrasinin hayallerine, demagojilerine, yalanlarına ve reform vaadlerine sığdırmak olanağı yoktur.

Bunun için köylüler önümüzdeki seçimlerde CHP'ye oy vermiyecekler. Burjuvazinin öteki partilerine de oy vermiyecekler. Sosyalizmin, emekçilerin birliğini ve çıkarlarını savunan Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'ni destekliyecekler.

BÜYÜK SOSYALIST PARTI VE SANATÇILARIMIZ

Hasan İzzettin DİNAMO

En yansız görünen sanat bile siyasal düşüncelerin beşiğinde sallanarak büyür. Bizim devrimci sanatımız ise tavını devrim düşüncelerinin ateş saçtığı ocaktan almıştır. Biz, işçi sınıfının sanatçıları, şairleri, romancıları, tiyatrocuları, vb. ister istemez birer politikacı olarak da yaşamak zorundayız. Sanatımızın tek amacı, işçi sınıfımızı kurtarmak, mutluluğa eriştirmek olduğuna göre, fırsat düştüğünde, onun saflarında yakın amaçlar için de çalışmak görevimiz oluyor. Yakın amaçtan anlatmak istediğim, en yakın taktikleri sırasında kullanmayı, hem de sürekli olarak kullanmayı, büyük çalışmanın hayhuyu içinde mutlulukla yitmeyi bilmektir.

Örneğin, bugünlerde elimizde **Gerçek** diye günlük bir sosyalist işçi gazetesi var. İşçi sınıfımızın en avangard gazetesi olabilir. Ama, güçlü sosyalist yazarlarımızın haftada bir iki yazıyla desteğini beklemektedir. Yazar arkadaslar, bunda kütle olarak yazacak olursa, ilerde, işçi sınıfımızın Büyük Millet Meclisi'ne sokacağı iki yüz işçi-emekçi millet vekilinin geçeceği yolları düzeltebilir. Ben, buna inanıyorum. Meclisten, —bizi temsil etmekten uzak— iki yüz gereksiz kişiyi bir yana iterek, onların yerine iki yüz fabrika işçisiyle emekçisini seçebileceğimiz örgütlü günleri düşünün. Yazarlarımız, yazarlık güçlerinin onda birkaçını bu konuya aktarmağa başlarlarsa, doğacak civcivli havanın yakınlaşacağını düşünebilirsiniz. Zaten politika yapmakta olan sanatçı arkadaşlarımızın, kalemlerinin gücünü, biraz da büyük sosyalist partisinin safları için kullanarak, politikaya usturupluca biraz daha gömülmeleri, umudu sık sık kırılan halkların imgelemlerini gıcıklayacak, bugünkü iyi niyetli partilerimizin başlarını dev sosyalist partinin ayak seslerine doğru çevirtecektir.

Bütün kenarda bucakta kalmış, hiçbir örgüte mal olamamış iyi niyetli sosyalist kardeşlerimiz, ister istemez, doğacak büyük sosyalist partinin üyesidir. İşçi sınıfımızın büyük ilerici örgütleri, büyük sendikal güçler, siyasal eylemden uzak, bize umutlar vererek beklemektedir. Ancak, bize siyasal büyük sosyalist paratinin varlığı gerekmektedir. İşçi sınıfının insanlarını, kapitalist toplumun görünür görünmez belalarından öteye aşırabilme gücü, ancak onun elinde olacaktır. Tasarladığımız, özlemini çektiğimiz büyük sosyalist partimiz, ilkin sokağa düşmüş «sol» gençliği kolundan tutup hizaya getirecek, gençlik bu büyük örgüt içinde disiplinli bir özgürlüğe kavuşacak, burjuva partileri karşısında ne kerte güçlü olduğunu duyacaktır. Örgütlenme süresince sabotajın, silahın lâfını bile etmemek gerektiğini anlamak, güçlü örgütün safları arasında daha kolay olacaktır. Gençlik, büyük sosyalist partisine gelirken, gerçek ve büyük silâhın parti olduğunu görecek, sabotaj düşüncelerini anarşizm kitaplarında bırakacaktır.

Türkiye'nin en işsiz yanlarına bile ulaşmış olan, sosyalizm düşünceleri, hemen bulunduğu yerde örgütlenerek, büyük Türkiye Sosyalist Partisine bağlanabilir. 1981'e dek bütün Türkiye'yi kapsayabilecek Sosyalist parti, seçimde İşçi sınıfının yüzünü güldürecek kerte güçlenebilirse, bu başarıdaki payı, bütün bugünkü birkaç işçi partisiyle, buna dışardan çalışmış olan arkadaşların olacak.

Büyük Sosyalist Partinin kurulmasını destekleyen bütün arkadaşların yurt düzünün neresinde olursa olsun bize mektup yazarak düşüncelerini bildirmesi yararlı olacaktır. 1981'de millet vekili adayları tek elden olacağından, partiler arasındaki kardeşliği ve bu yönde öteden beri çaba gösterenleri uzaktan uzağa da olsa destekleyiniz. Burjuva partilileri arasındaki soğukluk, bizimkilerde bulunmasın.

1981'e hazırlanalım!

Çağatay Anadol — Bakış

Zor değildir

Politikada yön tayin etmek sanıldığı kadar zor değildir. Esas olan, şartlanmışlığı veya bencilliği aşabilmektir. Bu yapılabildiği sürece objektif karar almak, uygulamak mümkün olabilir.

Politikada bir diğer önemli faktör de, kitlelerin yönelimlerine uygun, hem onlara yol gösteren, hem de onların eğilimlerini açıklıyabilen kararlar alabilmektir. Bu, emekçilerle, onların canlı dünyasıyla ilişki içinde olmakla, bunu doğru politikanın tek ölçütü olarak kabullenmekle mümkündür.

Sosyal ve siyasal sorunlar emekçilerin önünde birikiyor. Bu sorunlara karşı yığınların aldığı tutum, bilincin henüz netleşip açığa çıkmadığı, ama sınıf sezisiyle doğru eğilimler olarak kendini gösteren tutumdur. Siyasal bilincin rolü, kitlelere bundan sonrasını gösterebilmektir.

Kitlelerin önünde, on yıllardan beri, bilinen ve açıkladığımız, son iki yıldan beri de bildiğimiz ama açıklamamız gereken sorunlar birikmiştir. Seçimlerde kitlelerin tutumu, bu birikmiş sorunlar karşısındaki tutumu olacaktır. Bu tutumun doğru olmasında, siyasi bilincin payı bulunmalıdır.

Gerçeğin çarpıcı boyutlarına ve politik yaşamın bunca deneyine karşılık, seçim tavrını hâlâ daha net olarak, ya da doğru olarak saptayamıyanlar, aslında zorluğu kendilerinde aramalıdırlar. Bunların çektiği zorluk, kendi şartlanmışlıklarını veya bencilliklerini aşamamış olmalarından kaynaklanmaktadır.

Ama kimileri kolaylıkla aşabilmektedir kendini darlaştıran bencillikleri ve şartlanmışlığı. Geleceğe dönük düşünebilen ve geleceği yaratacak siyasal dinamikleri kolaylıkla ayırdedebilen bu kesim, demokrasinin yüreği de sayılabilir. Bunlar, politika yapmak gereğini duyan aydın faktörüne örnek olmak durumundadırlar ve olmaktadırlar.

Bunun da ötesinde, doğru olan siyasal tercih, kendisini biraz da zorla dayatmaktadır. Siyasal havayı sınıflarla birlikte soluyanlar, olmadı, ulusal düzeyde olsun net bir düşüncesi olanlar, hiç de zorluk çekmiyorlar doğru siyasal tercihlerini ortaya koymakta.

Nurettin Yılmaz'ın Mardin'de, Türkiye Sosyalist İşçi Partisi ile Devrimci-Demokratların yaptığı seçim işbirliğini, ve bu işbirliğinin adayı olan Mahmut Oral'ı desteklemesi, bundan çok daha ilerde olmasını beklediğimiz, ama gerilerde gördüğümüz pek çok kişiye örnek olabilir. Sosyal demokrat bağnazlığı kırabilmek için, sosyal demokrasiye güvenme tutuculuğunu aşabilmek için, insanın kendi kişiliğine son bir saygıyla eğilmesi gerekir.

İşçi sınıfına politika üretmek, büyük bir iddiadır. Eğer bu politikayı üretenler, hayatı üreten emekçilerin gerisinde kalıyorlarsa, neyi, kimin için ürettiklerini gözden geçirmelidirler. İşçi sınıfı, çalışanlar, kendilerinden daha ileri politikalar üretiyor ve örgütlüyorsa, bunlara düşen, kendi başarısızlıklarında inat etmek olmamalıdır.

Bugün yapılacak olan, en çok şikayet ettiğimiz gerçeği değiştirmek için, bu gerçeğin bilincinde olarak hareket etmektir. Sol dağınıktır diye «sağa» oy vermek, dünyanın hiç bir yerinde kendine saygı olarak nitelendirilmemiştir.

Kendini ve kendi geleceğini sevenler, bu geleceği taş taş üstüne koyarak örmeye çalışanların yanında olmak zorundadırlar.

Umut Sosyalizmde

Ülkemizin tüm emekçi kesimleri gibi, Şoförler de bu sömürü zülüm düzeninden payını alıyor. Vezirköprü Şoförler Derneği yöneticileri kendileriyle yaptığımız görüşmede sorunlarını dile getirdiler. Derneğin ikinci başkanı Ömer Çelebi açtı konuşmayı:

— Tümümüzün ortak bir sorunu var. Devlet yetkilileri, trafik polisleri bizi yakaladıklarında ehliyetimizi, yetkimizin olup olmadığını soruyor. Ama kimin yanında çalıştığımızı, sigortalı olup olmadığımızı sormuyorlar. Bu konu çok önemli. Hiç bir şoför arkadaşın geleceğine güveni yok. Bir kaza olsa, ölse, yaralansa, geride kalanlara bakacak kimseleri yok. Tümümüz açlığa sefalete mahkûmuz.

— Derneğinizin kaç üyesi var?

— 200'den fazla üyemiz var. Yarıdan fazlası kamyon sahiplerinin yanında çalışıyor. Tabii iş bulabilirse. Çünkü kamyon sahipleri bir süre sonra «öğrendik» deyip şoförleri işten çıkarıyorlar.

— Şoförlerden sigortalı olan yokmu?

— Hayır, hiç yok! Muavinlerin de sigortaları yoktur. Bunu sağlamak için geçenlerde bir direniş yaptık. Bütün şoför ve muavin arkadaşları topladık. Araba sahiplerine karşı on gün direndik. Ancak biz şoför esnafı on gün çalışmayınca aç kalırız. Tamam istediğinizi vereceğiz dediler. Ayda onbin lira ve sigorta hakkı istedik. Bu konuşmadan sonra şoförünü, muavinini alan gitti... Gidiş o gidiş...

— Federasyon ilgi göstermedi mi?

— Hayır. Biliyorsunuz Hüsamettin Tiyanşan AP'lidir. Ondan emekçilerin sorununa ilgi beklemek saflık olur. AP öyle de, CHP değil mi? Onun da kurtuluş olmadığını yaşayarak gördük. Umut artık sosyalizmdedir.

DKB. ODTÜ'de «Çocuk ve Barış» konulu bir sergi açtı

Ankara (Gerçek) — Geçtiğimiz günlerde Demokratik Kadın Birliği'nin Ankara Çağdaş Sahne'de açtığı «Çocuk ve Barış» konulu fotoğraf sergisi, 5.10.1979 tarihinden itibaren Ankara Orta-Doğu Üniversitesi'nde tekrar sergilenmeye başlandı.

Güncelliğini her zaman koruyan ve koruyacak olan çocuk hakları ile barış mücadelesi arasındaki kopmaz bağı başarılı bir şekilde vurgulayan sergi, geniş öğrenci kitlesi tarafından ilgiyle izleniyor.

Kendisiyle görüştüğümüz bir DKB yetkilisi, 1979 Uluslararası Çocuk Yılı nedeniyle Demokratik Kadın Birliği'nin Türkiye'nin dört bir tarafında «Çocuk ve Barış» konulu çeşitli toplantılar düzenlediğini belirterek, önümüzdeki günlerde konunun daha da zenginleştirilerek sergi ve paneller şeklinde kamuoyunda yaygınlaştırılmaya çalışılacağını söyledi. Sözkonusu serginin bu calısmalarda önemli bir adım olduğunu belirten yetkili, DKB'nin bu tip çalışmalara daha fazla önem vereceğini vurguladı.

SOSYALİST ÜLKELERDEN

Bakü'lu Mehmedov ailesi

Bakû'de Bir İşçi Ailesi

Bakû, Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği'ni (SSCB'yi) oluşturan 15 Cumhuriyetten Azerbeycan Sovyet Sosyalist Cumhuriyetinin başkenti.

Bakû'de Keşle Makina Yapımı Fabrikası'nda matkapçı olarak çalışan Bilal Mehmetov kendi ailesini şöyle tanıtıyor: «Bizde Bakû'de yaşayan binlerce işçi ailesi gibi yaşıyor. Sovyetler Birliği Anayasası'nın sağladığı tüm **hak** ve **nimetlerden** eşit yararlanıyoruz.»

«Biz Bakû'ye **Büyük Anayurt Savaşı** bittikten sonra geldik. **Öz** fabrikada 30 yıl calıstım. İki yıl önce 60. doğum yıldönümünü kutladık. Sovyet kanununa göre emekliye ayrılıp, emekli aylığımla rahat yaşayabilirdik. Ancak kendimi çok dinç ve güçlü hissediyorum. Bu sebenle fabrikadan ayrılmak istemedim. Şimdi hem ücret alıyorum, hem de emekli maasımı.»

«Ailemle birlikte Nefçiler sokağındaki 55 No'lu apartmanın üç odalı geniş bir dairesinde oturuyorum. Daireyi fabrika verdi. Çocuklarım aile sahibi olunca onlara da daire verilecek. Dairemizde **yahşi** (güzel) mobilya takımı, renkli televizyon, elektrikli ev aletleri ve zengin bir kitaplığımız var. Ev kirası; ısınma, elektrik, havagazı ve telefon dahil olmak üzere ayda 12 ruble'yi buluyor. Ailemin aylık kazancı ise 500 rublenin üstünde.» (1 ruble 70-80 TL)

Eşim Raziye hanım ev işlerine bakar. Kızım Feride çalıştığım fabrikada teknolog olarak çalışıyor. Hem de Bakû Petrol Teknikumu akşam şubesinde öğrenimine devam ediyor. Küçük oğlum Ramiz ise orta okulda okuyor. Ailemiz, eğitim ve sağlık hizmetlerinden her Sovyet ailesi gibi parasız yararlanıyor.»

«Bizim Hazar denizi kıyısında Buzova kasabasında bir yazlık evimiz var. Yazın bir aylık dinlenme tatilimizi bahçesinde «tatlı» üzüm ve incirleri olan bu sayfiye evinde geçiriyoruz.»

«Biz, vatanımız için, sosyalizmin gelişmesi için üzerimize düşen her türlü görevi şevkle yapıyoruz ve yapacağız...»

Kimya Mühendisleri Odası: «Tam süre yasası yozlaştırıldı»

Ankara — Kimya Mühendisleri Odası başkanı Murat Gümrükçüoğlu, tam süre yasasının yeni düzenlenen maddelerle yozlaştırılmaya çalışıldığını söyleyerek, çıkarları zedelenen baskı gruplarının etkisiyle yasadan geri adım atılmasını kınadı.

KMO başkanı Gümrükçüoğlu açıklamasında şu görüslere yer verdi: «Yasanın yürürlüğe girmesinden bu yana geçen süre içinde, çıkarları zedelenen baskı grupları yasanın yozlaştırılması için oldukça yoğun çaba göstermişlerdir. Ve bunun ürününü de almışlardır.

«Yasanın uygulama yönetmeliğindeki bazı aksaklıkların giderileceği savı ile aylardır «hazırlığı» sürdürülen ve nihayet 1 Ekim 79'da resmi gazetede yayınlanarak yürürlüğe giren yeni yönetmelikle, yasanın özünden «evde hasta bakımı» adı altında ödün verilmiş ve geri bir adım atılmıştır.»

«Çevre semineri» devam ediyor

Ankara (a.a.) — Başbakanlık Çevre Müsteşarlığı tarafından düzenlenen «çevre semineri»nin çalışmalarının sürdüğü, seminerin 26 ekim günü sona ereceği bildirildi.

Çevre seminerinin sekizinci gününde, Türkiye Elektrik Kurumu genel müdürlüğünden Dr. Akşit Tamer iki bildiri sundu.

Dr. Akşit Tamer, «İklim, atmosfer olayları ve çevre» konulu bildirisinde, iklim ve atmosfer olaylarının çevreye olan olumlu ve olumsuz etkileri hakkında bilgi vererek, yapılmasını istediği çalışmalarla ilgili görüşlerini açıkladı. Ayrıca, «çevre konularında meteorolojik araştırmaların değerlendirilmesi» konusunda açıklamalarda bulundu.

Başbakanlık Çevre Müsteşarlığı'nca düzenlenen, uzmanların eğitilmesine yönelik çevre seminerini izleyenlere, seminer sonunda birer sertifika verileceği, bunun dışında seminer süresince sunulan bildirilerin daha sonra bir kitap halinde yayınlanacağı öğrenildi.

Okurlardan

25 aydır balistik rapor gelmediği için tutuklu bekliyorum.

Ben bir mahkûmum. 25 aydan beri, bu dört duvar arasında, parmaklıklar arkasında suçsuzluğumu haykırıyorum. Ne yazık ki burjuva kanunları ve yargıçlar, bizim derdimizden anlamamazlıktan geliyorlar. Eğer ben ve benim gibi ezilen emekçilerin, halk çocuklarının arkasında para babaları olsaydı, bugüne kadar kapitalist düzenin zindanlarında çile doldurmazdık. Yoldaşlar, beni cinayetle suçluyorlar. Başında da belirttim, ben suçsuzum.

Evimde arama yapılırken, tabanca bulunduğu ve bu tabancayla cinayet işlediğim iddiasıyla içeride tutuluyorum. Tabancanın balistik incelemesi için, 25 aydan beri, adli tıptan rapor gelmesini bekliyorum. Çünkü, benim rüşvet verecek durumum yoktur.

Hepimiz biliyoruz ki burjuva düzeni rüşvet, zulüm, işkence, ırk ayrımı ve azınlık sınıfın çoğunluk sınıfın üzerindeki tahakkümü üzerine kuruludur. Yoldaşlar, şuna iyi tanığım ki, cezaevlerindeki tutukluların çoğu suçsuzdur. Çünkü, kişi veya kişiler karakolda işkence zoruyla ne olduğunu bilmeden «ben yaptım» veya «öyle oldu» demek zorunda bırakılıyorlar. Tabi ki, bu herkes için geçerli değildir. Eğer rüşvet verecek durumdaysan, istediğin gibi ifade verip kurtulursun, hem de suçlu bile olsan.

Örneğin benim gibi, rüşvet veremiyorsan, İslahiye emniyet amirinin gözetiminde, üçgün üç gece dağlarda işkence görürsün. Ondan sonra da, derdini marko paşaya anlat!

Yoldaşlar, burjuva düzenine karşı mücadelemizi yükseltelim. Bu yurt bizimdir. Fabrikalar da, tarlalar da bizim. Burjuvalar, ağalar bizi yönetmesin. Kendimiz halk meclisimizi kuralım. Bir adım daha ileri, kurtulus sosyalizmdedir.

Kahrolsun kapitalizm, yaşasın sosyalizm.

Salih Manaz
Kapalı cezevi Kilis

Asya ülkelerinde tarım sorunları büyürken

- **Asya ülkelerinde gıda maddeleri açığı artarak büyüyor. Tarım sorunları da gün geçtikçe daha büyük boyutlar kazanıyor.**
- **Tarım sorunlarıyla ilgili olarak çözüm, doğum artışının kontrolünde aranıyor. Oysa aile planlaması politikasının ve sonuçlarının sosyo-ekonomik faktörlerce belirlendiği unutulmamalıdır.**
- **Sorun ne yönden alınırsa alınsın, çözüm maddi koşullara ve ilerici sosyal kalkınma biçimlerine bağlıdır.**

1972de Asya ülkelerinde yiyecek açığının 7 milyon 900 bin ton olduğu belirlenmişti. 1985'e doğru bu açığın 45 milyon 800 bin tona çıkması bekleniyor.. Ekonomileri tarıma dayalı, emperyalizme bağımlı geri ülkelerin ödemeler bilançosuna gıda maddeleri ithalatı da artarak ekleniyor.

Asya ülkelerinin durumuna ilişkin bir araştırma yapan Sovyet ekonomi bilimleri doktoru A.Dinkeviç, ülkelerin karşılaştıkları zorluklar ve konuya ilişkin görüşlerinde şunlara yer veriyor:

a) Bu ülkelerin karşılaştıkları zorluklardan anlaşıldığına göre, tarımda eski tekniklerin kullanılması, iş veriminin düşük düzeyi, geri kalmış sosyal ilişkiler ekonominin ve gelişen koşulların gereksinimlerini karşılayamaz olmuştur ve bu durum değişmezse gelecekte, uçurum daha da büyüyecektir.

b) Çoğu halde çözüm yolu olarak doğum artışının kontrolü önerilmektedir. Ancak aile planlaması politikası ve sonuçlarının yüzmilyonlarca insanın alıştığı yaşama koşulları ve sosyo-ekonomik faktörler tarafından belirlendiği unutulmamalıdır. Nitekim sosyal gerilik sonucu, sosyal sigorta ve güvenlik koşullarının olmadığı bir ortamda çocuklar gelir arttıran ve ihtiyarlıkta geçim sağlayan araçlar olarak görülmektedir. Öte yandan pekçok Asya ülkelerinde görülen yüksek oranda çocuk ölümleri sonucu çok sayıda doğum yapılmaktadır. Bu artık bir gelenek, bir çıkar yolu olmuştur. Üstelik bu durum, insanların kafalarını körleştirmek, kadınları geleneksel yaşama koşulları içinde hapsetmek olanağını sağlamaktadır. Buna son vermek için sosyo-ekonomik ve toplumsal, kültürel değişiklikler gereklidir.

c) Ekonomik kalkınma programlarında ayrı ayrı ekonomi kolları arasındaki farkın kaldırılması zorunluğuna giderek artan bir dikkat gösterilmektedir, gösterilmelidir. Çünkü hayatın doğruladığı gibi, bir kol diğerinin zararına geliştirilecek olursa oransızlık artar, artış hızı yavaşlar, tezatlar daha da keskinleşir. Bu nedenle tarıma büyük dikkat gösterilirken, bunun yanısıra endüstrileşme programları da dikkatle uygulanmalıdır.

d) Teknik araçlar ve teknolojik yöntemler konusunda da aynı şeyler sözkonusudur. Ekonominin bu arada tarımın modern teknik temel üzerinde geliştirilmesi, yeteri kadar mali ve maddi kaynağa sahip olmayan bu ülkeler için mümkün görünmemektedir. Öte yandan bunlar hızla artan bir işsizlik sorunu ile karşı karşıyadırlar. Önümüzdeki 10 yıl içinde Asya'da işsizlerin sayısı 100 milyon artacaktır. İstihdam sorunu çözüm beklemektedir.

e) Kaynaklar sınırlı olduğundan herşeyden önce istihdam sorununun çözümünde çok emek gerektiren küçük üretimin geliştirilmesi sözkonusu olmaktadır. Oysa bu politikanın geriliğin muhafazasına, tutuculuğa vardırılmaması gerekir. Gelişme stratejisinde çok sermaye gerektiren büyük çaplı üretime ya da çok emek gerektiren küçük üretime dayanmak ekonomik ve sosyal bakımdan aynı derecede tehlikelidir.

f) Çoğu halde tarım üretiminin arttırılması ve istihdam sorunları ele alınırken, su sağlama, dağıtım, fiyat, balıkçılık vs. sorunlara dikkat edilir. Bunlar kuşkusuz önemli sorunlardır, oysa işin sosyal tarafı hesaba katılmazsa bu hiç bir sonuç vermez. Çünkü en bereketli yıllarda bile milyonlarca insan pek az kazandığı için gerekli yiyeceği satın alamaz durumda olabilir.

g) Üretim sorunlarının çözümü, dünya çapında çaba harcanmasına, bu arada dünya piyasasında klasik malların satışından elde edilen gelirin istikrarlaştırılmasına ve özel örgütlerin aracılığıyla yardım gösterilmesine bağlıdır. Tazminat fonu yardımıyla satış koşullarında ve gelir tutarındaki değişiklikler az çok giderilebilir, fakat kapitalist piyasa ekonomisi koşullarında bu imkânsızdır. Üretimin arttırılması için, bu işte dış kaynaklar kullanılması gerekir. Örneğin Birleşmiş Milletler organı olan 1977'de kurulan fonun yiyecek sıkıntısı çeken en yoksul ülkelerde üretimin arttırılmasını öngören programları finanse etmesi gerekir. Ancak bu fonun olanakları sınırlıdır.

h) Sonuç olarak, sorun ne yönden alınırsa alınsın, çözüm, ilerici sosyal kalkınma biçimlerine ve maddi koşullara bağlıdır.

Kıbrıs'ta çokuluslu şirketler devletleştirilecek

- **Devletleştirilmesi planlanan şirketlerin başında petrol şirketleri geliyor.**
- **Petrol şirketlerinin devletleştirildiği takdirde, Irak Kıbrıs'a ham petrol sevkedecek.**

Lefkoşe — Kıbrıs'ta çokuluslu şirketlerin devletleştirilmesi yolundaki çalışmalar yapıldığı bildirilmektedir. Devletleştirilmesi planlanan şirketlerin başında petrol şirketlerinin geldiği kaydedilmiştir. Bu arada Irak Hükümeti'nin petrol şirketlerinin devletleştirilmesi halinde ilk aşamada 250 bin tonluk ham petrol sevkiyatına ilişkin anlaşmayı imzalayacağını bildirdiği de verilen haberler arasındadır.

Petrol şirketlerinin devletleştirilmesi halinde, petrolün halka daha ucuza satılacağı belirtilmektedir.

SANAYİLEŞMİŞ BATI ÜLKELERİ İÇİN

1980, Kötü bir yıl olacak

Strasbourg (a.a.) — Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü (OECD) genel sekreteri Emile Van Lennep, 1980 yılında sanayileşmiş batı ülkelerinin «çok yavaş bir kalkınma hızı» gerçekleştirebileceklerini, dış ödemeler dengesindeki açıklarının artmaya devam edeceğini belirtti.

Avrupa Konseyi toplantısında konuşan Van Lennep, sanayileşmiş batı ülkelerinin ekonomik sorunlarının artmasındaki etkenin petrol fiyatına yapılan yüzde 60 zam olduğunu söyleyerek diğer enerji kaynaklarındaki fiyat artışı ile birlikte bu ülkelerin ekonomik sorunlarının daha da artacağını belirtti.

OECD'ye bağlı ülkelerde gelecek 12-18 ay içerisinde gerçek kalkınma hızının yüzde 1 ilâ 2 arasında olacağını söyleyen Van Lennep, işsizliğin başta ABD olmak üzere, genel olarak OECD ülkelerinde artmaya devam edeceğini açıkladı.

Bugünkü ekonomik politikanın sürdürülmesi halinde, ekonomik sorunların tüm OECD ülkelerinde artacağını belirten Van Lennep, ancak bu ülkelerde durumun değişiklik göstereceğini söyledi.

İngiltere ve ABD'de ekonominin 1980 ortalarına kadar bozulacağını, ancak daha sonra gerçekçi bir iyileşme kaydedileceğini söyleyen Van Lennep, önemli bir potansiyel birikimi sağlayan Japonya ve Federal Almanya'da ekonomik gelişmenin 1980 yılının iki yarısında da büyüme göstereceğini, diğer OECD ülkelerinde ise ekonomik kalkınmanın hızının düşmeye devam edeceğini belirtti.

Deniz bitti mi?

- **Ekonominin içinde bulunduğu bunalımı atlatamaması nedeniyle Türkiye'de temsilcilikleri ve şubeleri bulunan yabancı bankaların bir kısmı Türkiye'yi terketmeye hazırlanıyor.**

Ankara (THA) — Türkiye ekonomisinin içinde bulunduğu bunalımı atlatamaması gerekçesiyle Türkiye'de temsilcilikleri ve şubeleri bulunan yabancı bankaların bir kısmı Türkiye'yi terke hazırlandıkları öğrenilmiştir.

Bu arada İngiltere'nin dünyaca ünlü bankası Barclays Bank'ın İstanbul temsilciliğini kapatma kararı alarak, gerekli hazırlıklara başladığı bildirilmektedir.

Barclay Bank'ın bu kararının son iki yıldır düzeltilmeyen ekonominin önümüzdeki iki, üç yıl içerisinde de düzeltilemeyeceği görüşünden kaynaklandığı belirtilmektedir.

Öte yandan İngiliz bankasının yanısıra ABD bankası Wells Fargo Bank'ın da Türkiye'deki işlerini tasfiyeye başladığı ve İstanbul'da bulunan temsilcilik bürosunda kadro daraltımına gittiği öğrenilmiştir.

KOVULUNCAYA DEK GİTMEZLER

Türkiye'de vazgeçilmez çıkarları olan ve aralarında Wells Fargo Bank gibi tarım ürünlerimizi ipotek altına almış olanların da bulunduğu, bir kısım yabancı bankaların «terk» haberlerinin arkasında yeni tavizler koparma girişimleri açık seçik kendisini gösteriyor.

Türkiye ve bu arada Orta-Doğu'daki çıkarları açısından değil ülkeyi terketmek, bu ülkeyi sömürme ilişkisini koruyarak, emperyalistlere karşı «itibar ve saygınlığını» korumak -ki kredi muslukları hepten kapanmasın- üzere hükümetin kolları sıvaması ve kendilerine bir yandan mevcut alacaklar konusunda güvence verirken, diğer yandan yeni olanaklar sağlanmasını istedikleri açıktır.

Bunlar bu ülkeyi terketmezler. Ta ki kovuluncaya dek.

Sovyetler Birliği'nin önerileri destekleniyor

- **Finlandiya gazeteleri, Brejnev'in önerilerinin tarihi bir olay yarattığını belirtiyorlar.**
- **Federal Almanya Başbakanı Schmidt, Brejnev ve Honecker'in konuşmalarının yumuşama politikasını sürdürmek istediklerini kanıtladığını belirtti.**
- **Yugoslav Hükümeti'nin resmi sözcüsü Kalzic, ülkesinin Breinev'in önerilerini hoşnutlukla karşıladığını bildirdi.**

Helsinki (a.a.) — Finlandiya'nın yüksek tirajlı «Helsingin Sanomat» Gazetesi Sovyetler Birliği Devlet Başkanı Leonid Brejnev'in Demokratik Almanya'daki 20 bin Sovyet askerini geri çekebileceğine ilişkin önerisinin ardından bir yorum yapmıştır. Yorumda, «silahsızlanma eylemden çok sözde kalmıştır. Bu temele dayanarak Brejnev'in, Sovyetler Birliği'nin D. Almanya'daki birliklerinin ve taktik füzelerinin sayılarını azaltacağını ilan etmesiyle tarihi bir olay yarattığı söylenebilir» denmektedir.

Finlandiya Komünist Partisi organı «Kansan Uutiset» ise Avrupa ve tüm dünyada siyasal gelişme ilişkilerinde önemli bir dönüm noktası oluşturacak olan önerinin dikkate değer olduğunu belirtmiştir.

Öte yandan Federal Almanya Başbakanı Schmidt, Sosyal Demokrat Parti Parlamento grubunda yaptığı konuşmada Leonid Brejnev ve Erich Honecker'in konuşmalarının yumuşama politikasını sürdürmek istediklerini kanıtladığını söylemiştir. Schmidt ayrıca, Demokratik Almanya Komünist Parti lideri Honecker'in açıklamalarında, Demokratik Almanya'nın her iki Almanya arasındaki işbirliği açısından yumuşama politikasını sürdürme isteğini ortaya koyduğunu belirtmiştir.

Bu arada Yugoslav Hükümeti'nin resmi sözcüsü Mirko Kalezic, ülkesi adına Brejnev'in önerilerini hoşnutlukla karşıladıklarını bildirmiştir. Sözcü, yumuşamaya giden her yapıcı öneriyi kabul ettiklerini, Brejnev'in girişimini de bu açıdan ele alarak onayladıklarını belirtmiştir.

Zimbabwe görüşmelerinde Yurtsever Cephe kararlılığını sürdürüyor

- **İngiltere ve kukla Muzorewa hükümeti Zimbabwe Yurtsever Cephesi'ni emrivakiye zorluyor.**
- **Zimbabwe Yurtsever Cephesi, hükümetin ve silahların kimin kontrolu altında olacağı konusunda karar verilmeden yeni anayasa taslağını kabul etmeyeceğini daha önce bildirmişti.**

Londra — Londra'da beş haftadır sürmekte olan Zimbabwe'nin geleceğine ilişkin görüşmelerin başarısızlıkla sonuçlanma noktasına geldiği ve İngiltere'nin yeni anayasa taslağının kabul edilmesi için Yurtsever Cephe'ye 48 saat süre tanıdığı kaydedilmektedir.

Zimbabwe Yurtsever Cephesi, İngiltere'nin önerilerinin «kabul edilemez» öneriler olduğunu daha önce açıklamış, hükümetin ve silahların kimin kontrolu altında olacağı konusunda karar verilmeden yeni anayasa taslağını kabul etmeyeceklerini belirtmiştir.

Bu arada bir basın toplantısı yapan İngiltere Dışişleri Bakanı'nın anayasa konusundaki son önerileri Yurtsever Cephe temsilcilerine verdiği ve «karar almak zamanı gelmiştir» dediği bildirilmiştir. Toplantıya ülkedeki kukla hükümeti temsilen katılan Başbakan Muzorewa'nın İngiliz önerilerini kabul ettiği açıklanmıştır.

Amerika'nın «kanatlar politikası» izlediği açıklandı

- **Batı Avrupa'ya yönelecek herhangi bir «Sovyet tehdidi»ne karşı Amerika, Asya ve Pasifik'teki tüm askeri kuvvetlerini Batı Avrupa'ya getirmek konusunda NATO üyelerine güvence verdiği ve 25 yıldır bu politikayı izlediği bildiriliyor.**

New-York (a.a.) — Amerikan Savunma Bakanlığı belgelerine göre, Batı Avrupa'ya yönelecek herhangi bir Sovyet saldırısına karşı Amerika'nın Asya'daki ve Pasifikteki tüm askeri kuvvetlerini Batı Avrupa'ya getirmek konusunda NATO üyelerine güvence verdiği ve son 25 yıldır bu politikayı izlediği bildirilmektedir.

«New York Times» gazetesinin Amerikan Savunma Bakanı Harold Brown için hazırlanan bir rapora dayanarak verdiği haberde, «kanatlar politikası» adı verilen bu politikanın NATO üyesi ülkeler tarafından resmen kabul edildiğini belirtmiştir.

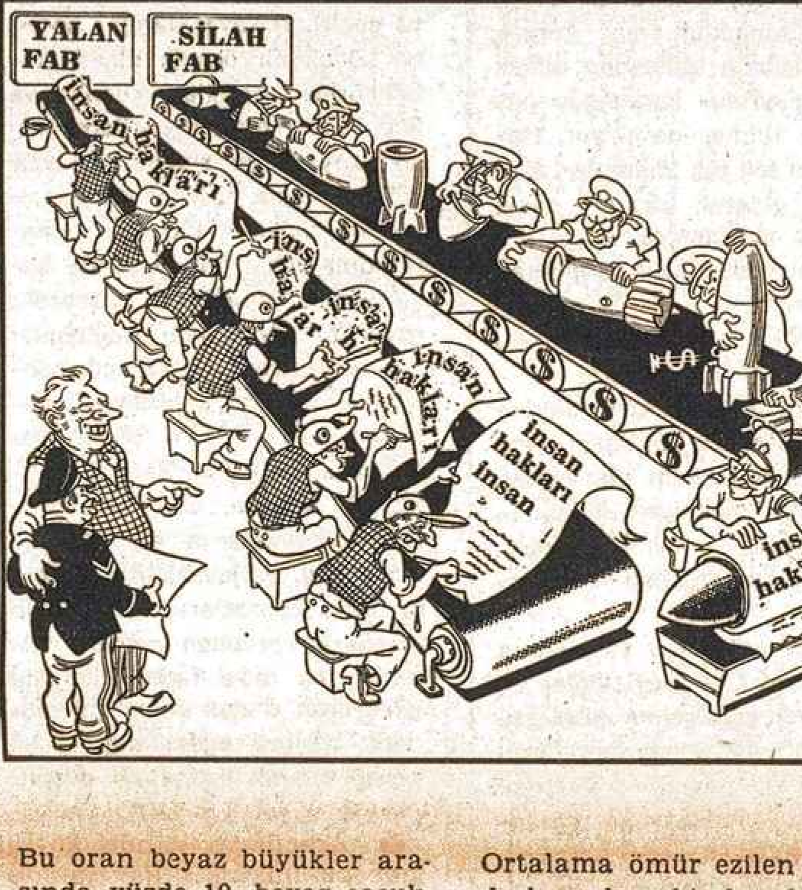
«Kanatlar Politikası» NATO üyelerinin bir Sovyet saldırısına uğraması halinde Asya'daki Amerikan uçak gemilerinin, çıkarma gemilerinin, deniz birliklerinin ve B—52 bombardıman uçaklarının Batı Avrupa'ya kaydırılmasını öngörmektedir.

Gazete, ayrıca, raporda «Amerika'nın bu politikadan vazgeçmesi NATO ülkelerince Amerika'nın ciddi bir politika değişikliği içinde olduğu biçiminde yorumlanacak, daha da kötüsü Amerikan yetkililerinin kararsızlık içinde olduğu görünümünü doğuracaktır» denildiğini de belirtmektedir.

ABD'de insan hakları

- **ABD Komünist Partisi'nin yayınladığı «Yurduna bak, Jimmy Carter» adlı kitapta, ABD'de insan haklarının nasıl çiğnendiğini örnekler ve sayılarla anlatılıyor.**

ABD — ABD Başkanı Carter'ın insan hakları savunuculuğu (!) sürerken, ABD Komünist Partisi yayınladığı bir kitapta, ABD'de insan haklarının ne denli çiğnendiğini örneklerle ortaya koymuştur. «Yurduna Bak, Jimmy Carter: İnsan Hakları Devleti, ABD» adlı kitapta «özgür» dünyanın en zengin ülkesi denilen ABD'de insan haklarının açıkça çiğnenmesinin çeşitli örnekleri verilmektedir.

Carter insan haklarından sözederken, kendi ülkesinde işçilerin, emekçilerin yaşama koşulları gün geçtikçe ağırlaşmaktadır. Carter yönetiminin asgari ücreti, asgari açlıktan korunma düzeyinin altındadır. Sonuç olarak, 26 milyon insan açlıktan korunabilecek asgari düzeyin altında yaşamaktadır, yani açtır. Bunlara ek olarak, 11 milyon insan ise bu asgari düzeye ancak ulaşabilmektedir. Amerika yerlilerinin yüzde 70'i beslenme yetersizliği içerisindedir.

ABD'de 10-15 milyon dolayınsa işsiz vardır. Siyah ve diğer ırktan olanlar arasında işsizlik yüzde 40-50 oranındadır. New-York kentinde siyah gençlerin yüzde 86'sı işsizdir. İş bulabilip, çalışanların ise güvenceleri yoktur.

İş kazaları çok büyük sayılardadır. İşçilerin hayatı hiçe sayılmaktadır. 1974'de özel sektörde yalnızca kayıtlara geçen iş kazası ve hastalık sayısı 5.915.800'dür. Her 10 işçiden birisi iş kazasında yaralanmaktadır. Demir-Çelik işçilerinin yüzde 30'u yaralanma durumundadır. Her dört işçiden biri, iş sırasında kanser ya da diğer bir önemli hastalığa yol açan maddelerle ve koşullarda çalışmaktadır.

Milyonlarca işçi en ufak bir korunmadan, sosyal güvenceden bile yoksundur 1974'de 5.8 milyon işçi emeklilik haklarından yoksun olduğu belirlenmiştir. 19.5 milyon işçinin tazminat güvencesi yoktur. 17.6 milyon işçi işsizlik sigortası dışında bırakılmıştır.

Milyonlarca insan sağlık hizmetlerinden yoksundur. Bebek ölümleri hızla artmaktadır. 20 milyondan fazla okul çağındaki çocuk için çocuk hastalıklarından koruyucu aşı yapılamamakta, bu hastalıklardan ölenlerin sayısı hızla artmaktadır. Her on kişiden dokuzu artık hastane masraflarını karşılayamaz haldedir.

Öte yandan sözde insan hakları savunucuları, kendi ülkelerinde ırk, cins ayrımını en şiddetli biçimde sürdürmektedirler.

Siyah halkın yüzde 31'i açlıktan korunma düzeyinin altında yaşamaktadır. Açlık içinde olan siyah derili çocukların oranı yüzde 40'tır. Bu oran beyaz büyükler arasında yüzde 10, beyaz çocuklar için yüzde 13'tür.

Ortalama gelir açısından; ABD'de yaşayan Porto Riko'lu ve Meksikalı ailelerin geliri, tüm ABD toplamı ile kıyaslandığında yüzde 60 düşüktür. Navajo Kızılderililerinin kişi başına yıllık geliri, tüm ABD için yapılan hesaplarda ortaya çıkanın ancak dörtte biridir. Ve uçurum gün geçtikçe büyümektedir.

Ortalama ömür ezilen ırklarda beyazlarınkinden daha kısadır. Amerika yerlilerinde her beş bebekten üçü ölmektedir.

Cins ayrımı da aynı şekilde sürdürülmektedir. Örneğin, erkeklerle kadınlar arasındaki yüzde 43'lük ücret farkı vardır.

Tüm bunlar olurken, Carter insan hakları şampiyonluğunu hâlâ sürdürmektedir!

Mao'cu Politikanın tarihsel kökleri ve özü ③

Çin'in barış düşmanı politikasının bir sonucu olarak bütçenin büyük bir bölümü silahlanmaya ayrılıyor.

19. yüzyılın sonlarında yeni burjuva toplumsal güçlerinin Çin'in tarihsel arenasına çıkması sonucunda 1911 yılında Tsin krallığı devrilmiş ve burjuva Çin Cumhuriyeti kurulmuştu. Çin feodallerini ve komprador burjuvazisini temsil eden Cumhuriyetçi Çin'in yeni hükümdarları, emperyalist devletlere sadakatla hizmet ediyor ve Çin halkının ve cumhuriyette yaşıyan daha başka halkların ulusal çıkarlarını savunuyorlardı. Öte yandan bu hükümdarlar kralcı Çin yöneticileri gibi önceleri zorla Tsin İmparatorluğuna dahil edilen ve Çin'li olmıyan halklara (Moğol, Uygur, Kazak, Dungan, Tibet'lilere ve diğer halklara) karşı büyük devletçilik politikasını sürdürüyorlardı.

Bu militarist rejimler zayıf ve emperyalist devletlere bağlı olmuşlar; yeni Çin hükümdarları bir yandan son derece gerici iç politika güderken, diğer yandan, 1918-20 yıllarında Uzak Doğu ve Sibirya'da emperyalist devletlerin Sovyetler Birliği'ne karşı düzenledikleri müdahaleye katılmış, Dış Moğolistan halklarının ulusal kurtuluş hareketini bastırmış, 1929 yılında SSC Birliği'nin Uzak Doğu sınırında askeri çarpışmaları tahrik etmişlerdi.

Çin Halk Cumhuriyetinin ilk aşamada ilân ettiği dış politika

1 Ekim 1949'da Çin'de halk devrimi zaferle sonuçlandıktan sonra Çin siyasi halk danışma konseyinin ilk toplantısı Çin Halk Cumhuriyeti'nin ve Merkezi Çin Hükümetinin kurulması üstüne beyanname yayınlamıştır. Beyannamede özellikle şöyle deniliyordu: «Savaşı tahrik etme amacını güden emperyalist komplolara karşı ortak savaşta» müttefikleri saydığı bütün barışsever ve özgürlüksever ülke, ulus ve halklarla en başta SSC Birliği ve yeni demokrasi ülkeleriyle birleşen bu hükümet, bütün dünyada sürekli barış uğrunda savaşacak.»

Barışsever dış politikanın aynı ilkeleri, sonraları Çin Halk Cumhuriyeti'nin Anayasasında da yansımıştı.

Örneğin Çin Halk Cumhuriyeti hükümetinin 1 Kasım 1956 tarihli bildirisinde şöyle deniliyordu: «Sosyalist ülkelerin ideolojisi aynı ve yaptıkları savaşın amaçları aynı olduğundan, bazı unsurların devletlerin karşılıklı ilişkilerinde hak eşitliği ilkesini bazan bilmemezlikten geldikleri haller sık sık oluyor. Bu hata gerçekte burjuva şovenizmi hatasıdır. Bu hatanın hele büyük devletçilik şovenizm hatasının sosyalist devletlerin dayanışmasına ve genel davasına ciddi zarar vermesi, kaçınılmazdır...

Bu unsurları ve halkımızı büyük devletçilik şovenizmine karşı kesinlikle savaşmaları için, bunları durmadan eğitmeliyiz. Böyle bir hata yapılırsa bunu hızla düzeltmek gerek. Bu, bütün devletlerle barış içinde yanyana yaşamak ve bütün dünyada barış davasına yardım etmek için dikkat etmemiz gereken borcumuzdur.»

Aralık 1956 yılında «Jenmin Jibao» gazetesinde çıkan yazıda şöyle deniliyordu: «Biz Çinlilerin, Han, Tan, Min ve Tsin hanedanları zamanında ülkemizin büyük bir imparatorluk olduğunu unutmamamız gerektir. Devletimiz şimdi hâlâ ekonomik ve kültür bakımından geri ise de, koşullar değiştikten sonra, büyük devletçilik şovenizm eğilimi önlenmezse, şüphesiz pek tehlikeli olur.»

Fakat aradan birkaç yıl bile geçmeden Pekin'de Çin İmparatorlarının saldırganlıkları ve istila seferleri bir nimet olarak gösterilmeye başlanmıştı. Çin'i ve diğer devletleri kana boyayıp zapteden Cengizhan ve Kansı büyük kahramanlar olarak övülmeye başlanmıştı. Bu, Çin'de Mao Çe Tung burjuvazi milliyetçi grubunun iktidara gelmesinin bir sonucu oldu.

Eski ve Ortaçağ Çin iktidar çevrelerinin dış politikasının tarihi, bugünkü Pekin yöneticilerinin dış politikasının eski toplumdan miras olarak kalan politikaya pek benzediğini gösteriyor. Bugün maocular dünya hegemonu rolünü alma uğrundaki savaşta bu politikaya başvuruyor.

Komşu devletlerin topraklarına göz dikilmesi, Çinin yayılma emellerinin ve büyük devletçilik şovenizm politikasının başlıca tezahürlerinden biridir.

Ülke ve halkları egemenlik altına alma emellerinden ileri gelen şovenizm, hele Pekin yöneticilerinin komşu devletlere açıktan açığa toprak istemlerinde bulundukları 60 yıllarında kendini çok iyi gösterdi.

Şunu da söylemek gerek ki, Çin imparatorlarının ve Çan Kay Şek'in politikasına uyan maocular çoktanberi planlarında, Güney ve Güney-Doğu Asya'ya özel bir yer ayırıyor. bu bölgeyi, bütün Asya kıtasını egemenliği altına almak için bir alan sayıyor.

(Devam edecek)

SANAT-KÜLTÜR-BİLİM

Dilin İdeoloji Karakteri

Seyit NEZİR

Çoğu kez, anlamı bütün toplumun bilincinde belirlenmiş, kesin bir nitelik kazanmış kelimeler üzerinde dahi, kullanım sırasındaki içeriğinin şu yada bu olduğuna dair tartışmalar, gerek günlük yaşantının herhangi bir anında, gerekse ideolojik kapsamlı yazılarda sık sık kendini gösterir. Ama sıra, bunun nerden kaynaklandığı sorusuna gelince, sus-pus olunur, yada ne bileyim, «adam gerçeği çarpıtıyor...», olmadı, «sorunu kavrayacak düzeyde değil» v.b. nitelemelerle konu geçiştirilir.

Üretim araçlarının seçiminde bile ideolojik amaçlar gözetilebilirken, dilin kullanımında böyle bir hinoğluhinliğin olabileceğinin düşünülmemesi, bu konuya hemen hiç eğilinmemesi, oldukça şaşırtıcıdır. Oysa Marks, daha işin başında şöyle diyordu: «Burjuvazi, ticari ilişkiler ile ferdi ilişkiler ve daha genel olarak insani ilişkiler arasındaki özdeşliği (ayniyeti) dil aracılığı ile korumak hususunda, bu dilin kendisi burjuvazinin eseri olduğu ölçüde kolaylığa sahiptir.» Bu nedenle de, «aristokrasinin hâkim olduğu çağda şeref, vefakârlık ve bunlara benzer kavramların; burjuvazinin hüküm sürdüğü çağda ise hürriyet, eşitlik ve bunlara benzer kavramların hükümran olduğunu ileri sürebiliriz.» Yine işçi sınıfının mücadele tarihinde, gerek bu kavramların, gerekse daha başkalarına, yeni sınıf tarafından **farklı ve devrimci bir içerik** sağlandığına tanık olunmuştur. İşçi sınıfının dünyaya bakışındaki bilimsellik, yani burjuvaziden farklılık, kavramlarda ve bu nedenle dilin anlam örgüsünde de kendini göstermiş; dolayısıyle bilincin ideolojik yanılsamalardan kurtarılması amacı, onun nesneleşmiş eylemi olan dilde ideolojik yanılsamaların ayıklanması amacıyla bir bütünlük ve aynı zamanda gerçeklik kazanmıştır. Nitekim en baştinden «asgari ücret» kavramından burjuvazinin anladığı şeyle işçi sınıfının anladığı arasında derinliğine fark vardır. Burjuvazi, kendisi için gerekli işgücünü işçiden en ucuza maletmeyi hesaplarken; işçi sınıfı, fiyatların artışı karşısında yaşama düzeyinin de yükselmesini, en azından korunmasını, varolan düzeyde kalmasını sağlamaya çalışır. Görünüşte konuşulan aynı dildir ama, gerçekte söylenen ayrı şeylerdir.

İşçi sınıfının dünyayı ele geçirme ve yeniden kurma mücadelesi, gerçekte her türlü ilişkin'n herkes için nesneleşmiş eylemi olan dilin de ele geçirilmesi ve yeniden kurulmasını kapsamak zorundadır. Nesneleşmiş bir eylem oluşu gereği, dil, bir yandan duraldır, yani toplumsal-tarihsel bir çerçeve içindedir, öte yandan sürekli yenilenmekte, yeniden kurulmaktadır. İşçi sınıfı, onu bütün sonuçları ve birikimiyle sahiplenirken, ideolojik yanılsamalardan arındırmayı da görev bilir. Bu, dilin kullanılışında basit bir üslüp değişikliğinin çok ötesinde, gerçek bir yeniden kurmaya yöneliktir. Kaldı ki, üslüp farkının da ideolojik yanı vardır. Dilin yeniden kurulması işi, bir yandan üretim araçlarının ele geçirilerek onların yeni amaçlar için kullanılması ve başka türlü örgütlenmesini, öte yandan da sosyal hayatın bütün bilinçlilik b'çimlerinin altüst olmasını andırır.

Dili altyapı yada üstyapının sadece biri tarafından içerilen bir alan olarak ele almanın imkansızlığı da burdadır. Yani o, bilincin nesnelerle ve insanlarla ilişkisinin bir aracı olarak üretim araçlarına yaklaşırken, toplumsal bilinçliliği yansıtması, yada anlam olarak bilinçten çıkması yönüyle de ideolojiyle çevrilir.

Ancak, gerek Marks'ın, gerekse Engels'in tanımlarına bakılırsa, «dil, bilinç kadar eskidir» ve «öteki insanlarla ekonomik ilişkiler kurmak ihtiyacı ve zorunluğu ile birlikte ortaya çıkar.» Başka deyişle, onların dışında, üretim şartlarından ve toplumsal bilinçten ayrı bir yer tutmaz. Dilin altyapı ve üstyapıdan bağımsızlığı demek, gerçekte onlarla ve aynı anda her ikisiyle de bağımlılığını anlatmıyorsa, bilimsel olarak hiçbir şey anlatmıyor demektir.

Başa dönülecek olursa, dilin anlam örgüsünde ideoloji karakteri de vardır. Burjuvazi, kendi ideoloji alanı olan bir dil kurabildiği ölçüde ekonomik ve her türlü insani ilişkiye kendi damgasını vurabilme olanağını yakalıyacaktır.

Atatürk'le birlikte, daha önceleri beri gelenekleştirilmiş bulunan dili yeniden kurma işinin ileri götürülerek «dil devrimi»nin başlatılmış olgusunu bu kalın çerçeveden gidilmediği sürece, bu «devrim»in içerdiği tarihsel anlam kaçırılmış olacaktır.

Nitekim en sosyalistlerin ve tüm ilericilerin yer yer yanlışa düştükleri, edilgin yada zorlamacı bir tavırda kaldıkları gözlenmiyor değil. Bu, tarihsel bir olayın zorunluklar ve ama, zorunluğun bilincinde olmak ve «dil devrimi» karşısında ona göre yer tutmak gerekiyor. Hele sorunu tek tek kelimeleri tartışmaya, giderek bir öz zevki sorununa indirgemek, koca ormanda bir tek ağacı görmekten farksızdır.

İyi ama, ne olmalıdır pratikte işçi sınıfının tavrı?

Bu sorunu gerçekten derinliğine irdelemek, kıtlıktan iyice fukaralaşmış ve kem küm etmenin ötesine gidemiyen değinmelerin aşarak ele almak ve gerçekten karşılığını koymak gerekmektedir.

Tarihsel gelişme yasalarının dil üzerindeki belirleyiciliğini ve dilin kendi yasalarının niteliğini tam anlamıyle kavrayarak, onu çözümlemeye elveren yöntemi edinerek... Marksist dil uzmanları, artık bu sorunu Türkiye özelindeki dil sorununu, kesin kes gidermek, sonuçlandırmak sorumluluğundadırlar.

Aydın sanat festivalinin Ardından

Hüsnü ERTUNÇ

1979 Aydın Sanat Festivali 13, 14, 15 Eylül günlerinde sessiz sedasız yapıldı, geçti. Festival Komite Başkanlığını Aydın Belediye Başkanı sayın Hikmet Ağababoğlu, Sanat Yönetmenliğini sayın Yüksel Yalova, Sanat Danışmanlığını Çetin İpekkaya yaptılar.

Festivalde folklör gösterisi, fotoğraf ve karikatür sergisi Arkeoloji gezisi, Devlet Tiyatrosunun gösterileri, Devlet Opera ve Bale topluluğu gösterisi, sessiz tiyatro, Sinematek Derneği film gösterileri sunuldu.

Önce böylesine zor ve alışılmamış bir çalışmayı ilk kez Aydın halkına sunan festival Komitesini kutlarım. Böylesi bir çalışmayı omuzladılar. Festivalin tekrarını beklemek ve daha önemlisi görmek isteriz. Bu bu yazımızda çalışmanın değerlendirmesini yapacağız.

Fotoğraf ve karikatür sergisi gereken ilgiyi görmedi. İsa ÇELİK'in Dia gösterisi boş sandalyelere ve sayın İsa ÇELİK'i sanat adına isyan ettirecek boyuttaki olumsuzluklarla yapılabildi.

Sinematek Derneği film gösterilerinde de aksamalar oldu. Filmleri izlyen çok azdı. Filmlerin türkçe sözlü olmaması yadırgandı ve gereken yararı sağlamaktan uzak kaldı. Sinematek'in film gösterileri hep türkçeleşmeden mi gösteriliyor? Filmlerin türkçe sözlü gösterilmesi olanağına Sinematek sahip değil midir? SIRADAN FAŞİZM'i izlerken «AH BİR TÜRKCE OLSAYDI DA, DAHA İYİ ANLAŞILSAYDI» diye aklımızdan geçirdik. Sinematek ve İsa Çelik'in gösterilerinin bir avuç seyirci kitlesine, festival için gayet itinalı biçimde hazırlandığı, salon duvarlarının seks filmi afişleriyle kaplanmasından belliydi!?

Devlet Tiyatrosu oyunları kalabalık seyirci kitlelerine oynandı. Ancak oyunlar sosyal içerikten yoksundu. Devlet Tiyatrosu Repertuvarından, sosyal içerikli oyunlar getirilebilirdi. Festivale ayrıca Özel Topluluklar (tiyatro toplulukları) davet edilmelidir kanısındayız.

Festivalın ikinci günü yapılacağı ilan edilen «HUKUK - EĞİTİM - Sanat SİSTEMİMİZDE ÇOCUĞUN YERİ» konulu söyleşi önceden ertelendi ve konukların gelemeyişi nedeniyle yapılamadı. Dünya Çocuk Yılında, Aydın Sanat Festivali İç'n böyle bir söyleşinin düşünülmüş olması çok olumludu. Başarılamadı, iyi olmadı.

Sessiz Tiyatro, Aydın halkının yeni karşılaştığı bir gösteri türüydü. Festivalin üçüncü günü Yeni Sinemanın seks filmi afişli salonunda sergilenen «EKMEK KAVGASI» adlı sessiz oyuna, katılan pek az sayıdaki seyirci tarafından, ilgiyle izlendi.

Festival 15 Eylül 1979 gecesi yapılan Müzik Şöleni ile son buldu. Ayla Algan, Amerikan Yerlilerinin folk sarkısını seslendirirken **bir müziksever dinleyici!** eliyle ağzına vurarak kesik kes'k kızılderil sesi ile çığrınıyordu!... Sayın Algan'ın sanat adına duyarlanmasını, sanat adına protesto niteliğindeki sözlerini anlamamak ve yerinde, bulmamak olanaksız...

Esin Afşar, Kâmil Sönmez, İzzet Altınmeşe ve Edip Akbayram Müzik Şölenine katılan öbür sanatçılardı.

Aydın Birinci Sanat Festivali özetle böyle gerçekleşti.

Daha yararlı olabilmesi için önerilerimiz var.

Duyuru, en az bir ay önceden tüm Aydın ilçe, kasaba ve köylerine çok iyi yapılmalı..

Festivalin hazırlıklarına DİSK'e bağlı sendikalar, TÖB-DER başta olmak üzere demokratik kuruluşlar katılmalı. Festivali «devlet veya hükümet yapıyor» imajını yaratacak görünümlerden kaçınmalı. Festivali halkın kendi eseri haline gelmelidir.

Sanat Festivaline yerel toplulukların katılımı sağlanmalı.

Bale ve Opera gösterilerine toplumumuz henüz yabancıdır. Toplumumuz bu sanat türünün ürünlerini yeterince yorumlayamıyor. Bu anlamda opera ve bale eserleri yarar sağlıyamıyor. Sessiz izleme de olmuyor. Sessiz izlemeye yarar getirecek bazı salon düzenlemeleri yapılabilir. Kitleler titiz hazırlanmış izlenimini edindikleri çalışmalara karşı daha duyarlı olabilir. Salonda bir yanda film afişleri, diyer yanda nohut - çekirdek gibi yemişlerin satılması bağırlarak gazoz satılması, bir sanat gösterisinin salonuna yakıştırılır mı? Bunlar önlenmelidir. Yer gösterme yöntemleri Ankara ve İstanbul'da olduğu gibi uygulanmalıdır.

Sinema salonları (gösteri yapılan salonlar) amaca ve gösteriye uygun düzenlenmeli, amaç dışı film afişleri kullanılmamalı, panolar amaca uygun düzenlenmeli.

Festivalde ölmüş olan Aydın'lı sanatçı ve bilim adamları adına ödüllü yarışmalar düzenlenmelidir.

Sinema gösterileri mutlaka türkçe sözlü olmalıdır. Gösteri sonunda açık oturumlar düzenlenmelidir. Filmler anti-faşist ve toplumsal içerikli olmalıdır.

Festivale getirilecek tiyatro sinema ürünleri, yerel komitece seçilmelidir.

Festival Komitesi tüm demokratik kuruluşlar arasından seçilmelidir.

Gösterileri izleme ücretleri çok düşük tutulmalıdır.

Her atılımın başında beklenen aksaklıklar olarak değerlendiriyoruz 1. Aydın Sanat Festivali'n'n eks'klikleri... Halkımızın yıllardır karşılanmayan bir gereksinimine olumlu bir yaklaşımdır bu. Dileğimiz «İLK ve SON» olmamız! Bunu her yıl tekrarlıyalım. Sanatsever Aydınlılar sanata susamışlardır. Birinci denevimden aldığımız sonuçlara bakarak, daha iyi ve görkemli sanat festivalleri sunalım halkımıza... İstenen ve özlenen budur.

«Bunalım Ekonomisi»nin iki yüzü: Mutlak yoksullaşma ve yoğunlaşan sömürü

Ahmet TOKSOZ

«... İstikrar programları g'bi ekonomik politikaların doğrudan siyasal sonuçlar vermesi doğaldır. Nedeni, bu tür politikaların, bir grubun aleyhine bir diğer grubun çıkarlarını korur olmasıdır. Doğal olarak, çıkarları olumsuz yönde etkilenenlerin bu politikaları protesto etmeleri beklenir; çıkarlarının ne denli olumsuz etkilendiğini düşündüklerine göre bu grupların cevapları o kadar yüksek perdeden olacaktır. Bu protestoların nihai başarı ya da başarısızlıkları, bu tür politikaların taraftarları ile muhaliflerinin, politikalar savunmak veya yermek amacıyla, kaynakları ne ölçüde harekete geçirebildiklerine göre değişecektir.»

Yukardaki satırlar, tekelci sermayenin yüksek akademik ünvanlara sahip danışman ve savunucularının, burjuvazinin çıkarlarını savunmak için «harekete geç'rilen kaynakların» sadece küçük bir örneği olarak kalemşörlük yaptıkları «Banka ve Ekonomik Yorumlar» dergisinin son sayısından alındı. Burjuvazi açık oynuyor. İsci sınıfının ve emekçi halkın toplumsal muhalefetinin nihai basarı ya da başarısızlığı, tarafların harekete geçird'ği kaynaklara bağlıymış! Biz, şu günlerde g'zli, açık çağrılarla harekete geçirilmeye çalışılan bazı «malum kaynakları» bir yana bırakalım. Sadece Radyo, TV, gazete, dergi vb. propaganda araçlarını ele alacak olsak bile, burjuvazinin harekete geçirdiği kaynakların emekçilerin çıkarlarını savunan araçlara kıyasla çok daha fazla olduğunu görüyoruz. Bunun önemli bir nedeni, burjuva egemenliğinin bir gereği olarak işçi sınıfı düşüncesine uygulanan baskı ve yasaklar ise, diğer bir nedeni de, sol ve sosyalist siyasi güçlerin durumudur. Toplu sözleşmelerin yapıldığı bir dönemde, burjuvazinin «zarar ediyoruz, döviz yok, kredi yok, hammadde yok, üretim duruyor, atıl kapasiteyle çalışıyoruz, battık, batıyoruz vb.» yollu propagandasına karşı ilerici, demokrat, sosyalist basında pek az cevap verildi. Hatta, ilericil'k adına, ekonomiyi kurtarmak iç'n burjuvaziye akıl öğretenlere daha çok rastlanıyor.

Euromoney dergisinin Haziran 79 sayısında yeralan Boğaziçi Üniversitesi profösörlerinden Sayın Demir Dem'rgil'in şu sözleri dikkate değer:

«Bir Winston Churchill'in TV'na çıkıp «Size kan, mesakkat, gözyaşı ve terden başka bir şey vaad etmiyorum» demesini cok isterdim. Ve bunu oy kaybetme kaygısı olmadan söylemeli. Böyle bir adamımız olsaydı. Türk millet'ne şöyle derdi: «İyi portakalları yemeyeceksiniz. ihraç edeceksin'z, plaja gitmeyeceksiniz orava turistleri getireceksiniz, otellere gitmeyeceksiniz, otelleri yabancılara bırakacaksınız.»

Bizim politikacılarımız, Demirgil'den daha kurnaz. Hem halka kan, mesakkat, gözyası ve terden baska b'r şey vermiyorlar, üç kurus döviz icin, portakal ne kelime, neredeyse halkın son lokma ekmeğini «ihraç» edecekler. Hem de «halktan yana» olduklarını söyleyip umut vaad ediyorlar.

Evet, «yavuz hırsız ev sahibini bastırırmış» misali, talanının faturasını emekcilere ödeten ama buna karşılık yakınan burjuvazinin bu hesaplı cığlıklarına pek az cevap ver'ldi. İçinde bulunduğumuz toplu sözleşme döneminde burjuva carpıtmaların etkilerini kırmak için yoğun caba harcamak gerekecek. Daha bir hafta önce, 1978 yılının sanay'ciler icin altın bir yıl olduğunu, kârların bir yıl icinde %100 arttığını açıklayan İstanbul Sanayi Odası Baskanı, sanayic'ler tarafından azarlandı. «Tam da toplu sözlesmelerin basladığı sırada, iki yıldır oluşturduğumuz kamuoyunun bir anda aleyh'mize dönmesine sebep oldun» diye. «Bundan böyle de, kimse bu tür acıklamalar yapmasın», denildi. Sözkonusu listeyi incelediğimizde gördük ki, Lassa, Marsa, Plassa, vb. tekelci burjuvazinin en kodamanları zarar beyan etmiş. Bütün bunlara rağmen, kendi beyanlarına göre b'le kârlar %100 artmışsa, «ekonomik bunalım» yaygaralarının daha dikkatli incelenmesi gerekir. Üstelik, Sanayi Odası Başkanı da, «niye açıkladın» diye azarlanırsa!

Demek ki, burjuvazi kendi lehinde bir kamuoyu oluşturmak için gerçekleri gizliyor. Gizlenen bu gerçekleri ortaya çıkarmak, gerekir.

Tablo I gösteriyor ki, 1977'den 1979 martına kadar et ile süt ve süt ürünleri fiyatları % 200'den çok artmış. Aşırı ücret artışlarından yakınanlar kendi istatistiklerinde bile emekcilerin net ücretlerinde % 100'lük bir artıştan söz edemiyorlar. Oysa 1977'de net 5000 lira alan bir emekcinin (cocuğu da olmamak şartıyla) eski yaşam düzeyini koruyab'lmesi için 1979'da en az net, 10390 TL alması gerekirdi. Renkli basınında, brüt rakamları kullanarak ücretlerin «aşırı arttığını» söyleyenler, değil net, brüt rakamlarla b'le % 100'lük ücret artışları olduğunu kanıtlayamazlar.

Yukardaki tablo aynı zamanda ekonomik bunalımın faturasının, emekçi halkımıza ödetildiğini gösteriyor. Halkın beslenmeye ayırabildiği miktarın giderek düşmesine paralel olarak et, süt, peynir, tereyağı vb. hayati bes'n maddelerinden yoksun bırakıldığı görülüyor. Bu durumu, bir bilim adamının şu hesapları çok açık bir şekilde kanıtlıyor. Tablo II. ve III.'e dikkatle bakmak yeter.

Yukarıdaki rakamların tümü resmi rakamlardır. Oysa bugün birçok temel malı bu f'yatlardan bulmak mümkün değildir. Hemen her mal karaborsa fiyatları üzerinden satılmaktadır. Bunu gözönüne aldığımızda, işçi sınıfının ve emekçi halkın, belirttiğimizden çok daha hızlı bir «mutlak yoksullaşma» süreci yaşadığını anlayabiliriz. Örneğin, Devlet İstatistik Enstitüsü Aylık istatistik bülteninde, Ankara'da Nisan 1979'da Zeytinyağı 45.84 TL/kg., tereyağı, 178.13 TL/kg. olduğu halde, Eylül sonunda piyasada zeytinyağı fiyatı 87 TL/kg. ve tereyağı fiyatı 340 TL/kg.dır. Kaldı ki, zeytinyağını 87 Liradan almak için bile günlerce kuyruklarda beklemek gerekiyor. Oysa 1979 yılının ilk dört ayında sadece İzmir limanından toplam 16.356.000 kg. zeytinyağı, kilosu 31.60 TL'dan ihraç ed'lmiş. Devlet Planlama Teşkilatı Türkiye'n'n zeytinyağı iç tüketim ihtiyacını yıllık 80 milyon kg. olarak tahmin ediyor. Yine DPT rakamlarına göre 1977-78 yıllarında toplam zeytinyağı üretimi 218 milyon kg. iken 85.8 milyon kg. ihracatı yapı'mış. Demek ki iç tüketim için gerekenden 28 milyon kg. az kalmış elde. 1977'de 17, 1978'de 24 ve 1979'da 31,5 Liradan, halkın yiyeceği yağlar ihraç ediliyor. Türkiye'de kişi başına düşen et m'ktarı 27.4 gram iken (Toplam üretimin eşit bölüşüldüğü ve herkesin aynı miktarda et yediğini varsayarsak) 1976'da 543,5 bin, 1977'de 317 bin koyun ve keçi yok pahasına ihraç ediliyor. Bu kadarla da kalınmıyor. Halkımızın en temel besin maddelerini bir avuç döviz karşılığı «ihraç» edenler, binbir türlü teşvik de görüyorlar. Elde ettikleri dövizin % 50'sini istedikleri gibi kullanabiliyorlar, vergi iadesi alıyorlar, gümrük muafiyetinden yararlanıyorlar vb. vb...

Ama tekel kârları, hatta karaborsa kârlarıyla milyarlarına milyarlar katan «özel teşebbüsümüzün» gözü bu kadarla da doymuyor. O zaman «Devlet Baba» imdada yetişiyor. 1977'de 83,7 milyar TL. olan dış borçlarımız 1978'de 182,6 milyar TL.sına çıkıveriyor (dövizle ödenecek borçlar). Bu 100 milyarlık artışın kimlere yaradığını, burjuvaziye ayrılan kaynakların ne muazzam boyutlara eriştiğini biliyoruz. Burada şu kadarını hatırlatalım: Türkiye'n'n 1979 bütçesi 409 milyar TL. Bunun sadece 46 milyarı eğitime, 17 milyarı ise sağlık hizmetlerine ayrıldı. Yani 50 milyon kişinin bütün bakım masrafları, sağlık personelin'n maaşları, hastane yapım, alet alımı vs. için ayrılan para 1978 yılında şirketlerin sermayelerindeki artıştan (Kârın sadece b'r parçasından) tam 10 milyar TL. daha az! Bütçenin % 87'si vergilerden sağlanıyor. Vergiler içinde şirketlerin ödediği vergi ise 1978'de sadece 11,5 milyar! Yani toplam vergilerin % 4,7'si.

«Bunalım»dan emekçilerin payına düşen bunlar; ekonomik olarak «mutlak yoksullaşma»nın hızlanması, siyasi planda da demokratik kazanımların zorla geri alınması, grevlerin yasaklanması, demokratik hak ve özgürlüklerin kısıtlanması!

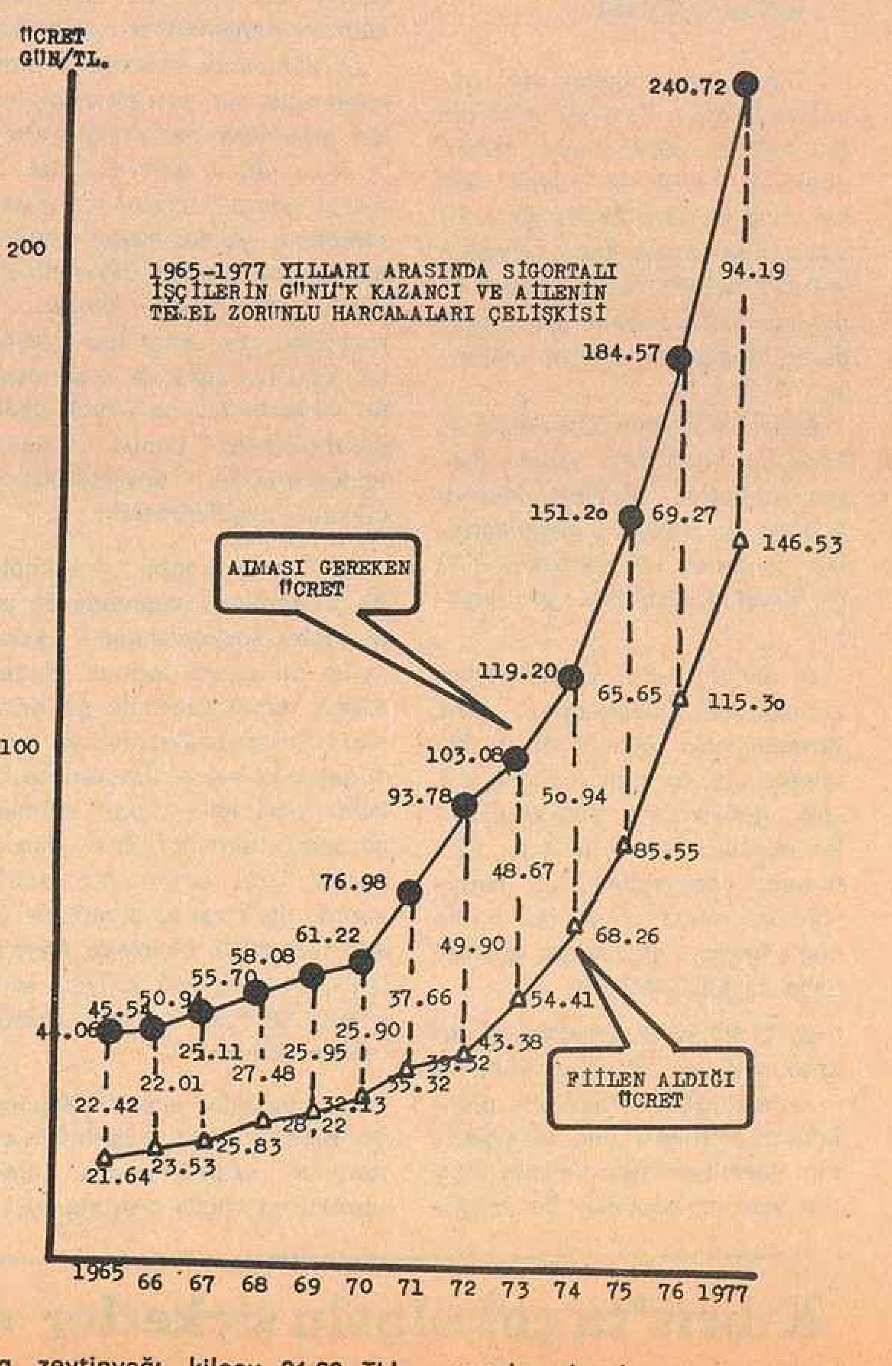
TABLO I ÜCRETLER VE FİYATLAR

Yıllar	Ücretler	İSTANBUL ŞEHRİ ÜCRETLİLER GEÇİNME İNDEKSİ (1977 = 100)			
		Genel	Tahıllar	Et	Süt ve Süt Ürünleri
1977	100	100	100	100	100
1978	132	161,9	129.9	166.9	156,3
1979	—	207.0(*)	146,3(*)	202(*)	212,2(*)

(*) Mart ayı fiyatlarına göre.

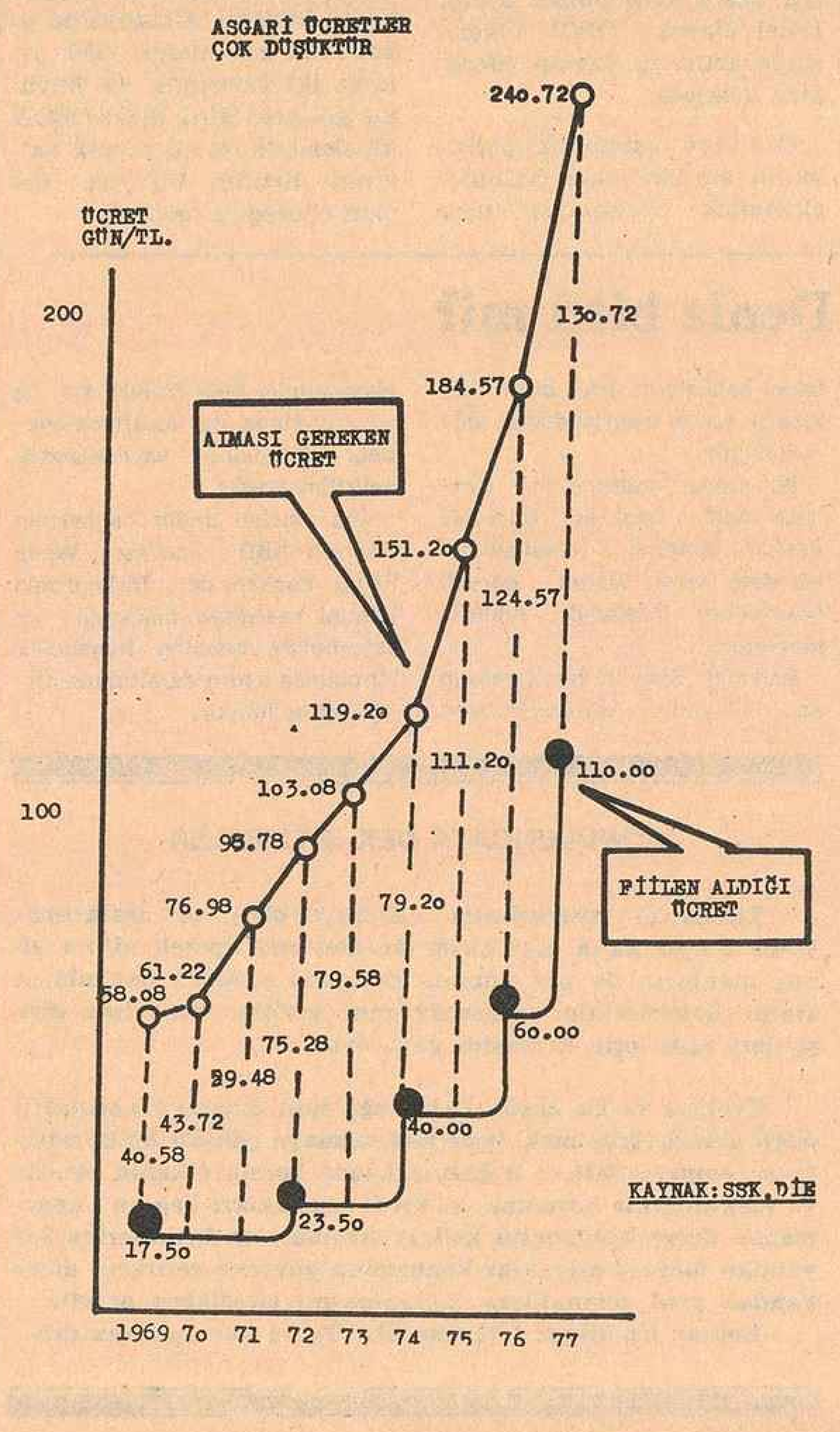
Kaynak: DİE
Aylık İstatistik Bülteni

TABLO II

TABLO III

ASGARİ ÜCRETLER ÇOK DÜŞÜKTÜR

KAYNAK: SSK, DİE

Radyo TV

TV

17.50 Haberler — 18.00-20.00 Seçim Konuşmaları: 18.03 MSP — 18.16 AP — 18.29 MHP — 18.42 TSİP — 18.55 SDP — 19.08 TİP — 19.21 CGP — 19.34 CHP — 19.47 TBP — 20.00 Halk Müziği, Saant Müziği: Programın saantçıları Akif Özüşen ve Aliye Akkılıç — 20.30 Haberler — 21.15 Min'k Konser — 21.20 Televizyonda Sinema: Yönetmenliğini Robert Wise'in yaptığı «Çöl Fareleri» adlı f'lmin başrollerini Richard Burton ve James Mason paylaşıyorlar. Film 2. Emperyalist Paylaşım Savaşı'nda, Müttefik Kuvvetlerinin Tobruk Savunmasını konu alıyor — 22.50 Çigan Geceleri — 23.10 Haberler.

TRT-1

05.00 Açılış — 06.02 Günaydın — 07.15 Köye Haberler — 07.30 Haberler — 07.40 Sabahtan Sabaha — 09.02 Kadın Dünyası — 10.01 Arkası Yarın — 11.05 Okul Radyosu — 12.10 Öğle Üzeri — 13.00 Haberler — 14.32 Yurttan Sesler — 15.20 Sanatçılarımızı Tanıyalım — 16.05 Okul Radyosu — 17.02 Akşama Doğru — 18.00-20.00 Seçim Konuşmaları — 20.02 Çocuklar İçin On Dakika — 20.30 Haberler — 21.17 Güfteden Besteye — 22.35 Melodiden Melodiye — 23.00 Haberler — 23.10 Tatil Gecesi — 01.00 Kapanış — 01.05 — 05.00 Gece Yarısı.

TRT-2

08.00 Açılış — 08.02 Gün Başlıyor — 09.00 Olayların İç'nden — 09.30 Sabah Konseri — 10.30 Öncüler ve Öyküleri — 11.40 Beri Gel Barışalım — 12.40 Geçmişten Günümüze Halk Ozanları — 13.00 Haberler — 13.30 Olayların İçinden — 14.30 Yabancı Dil Öğrenel'm — 16.20 Arkası Yarın — 17.30 Fransız Şarkıcıları — 18.00-20.00 Seçim Konuşmaları — 20.30 Haberler — 21.15 Spor Gazetesi — 22.00 Yabancı Dil Öğrenelim — 23.00 Senfonik Müzik — 23.30 Haberler — 23.35 Hafif Müzik — 23.55 Kapanış.

TRT-3

07.00 Açılış — 07.02 Güne Başlarken — 08.00 Sabah Konseri — 09.03 Barok Müzik — 10.30 Almanya'dan Müzik — 11.00 Öğleye Doğru — 12.06 Sizin İçin Seçtiklerimiz — 13.00 Konser Saati — 15.00 Günün Konseri — 16.00 Müzik Sohbetleri — 17.06 Pop Caz — 18.00-20.00 Seçim Konuşmaları — 20.00 Çağdaş Müzik — 21.45 Çeşitli Sololar — 22.06 Gecenin Getirdikleri — 23.00 Cuma Konseri — 24.00 Gece ve Müzik — 01.00 Kapanış.

SPOR

CUMHURBAŞKANLIĞI 15. ULUSLARARASI TÜRKİYE BİSİKLET TURUNDA

Sovyet sporcuları önde

7 Ekim'de Anıtbakır çevresinde 10 turluk kriteryum yarışı ile başlayan Cumhurbaşkanlığı 15. Uluslararası Türkiye Bisiklet Turu Sovyet bisikletçilerinin üstünlüğü altında geçiyor.

Ferdi klasmanda ünlü Sovyet bisikletçisi Pikkous Avo birinciliği koruyor. Türkiye Bisiklet Turu takım klasmanında ise, Sovyetler Birliği birinci sırada yer alırken, onu sırasıyla, Çekoslovakya ve Bulgaristan izlemektedir.

Fotoğrafta yarışmadan bir an görülüyor.

DİSK'in kararı özünde CHP üstyönetimini reddetmektedir

Baştarafı s. 1'de

sağlamak için çalışan Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'ni desteklemekten geçer.

CHP'nin yaptığı şey, bir çeşit siyasal şantajdır. Devrimci-İlerici güçler sosyal demokrasinin faşizm karşısındaki aczini teşhir etmekle görevli oldukları kadar sosyal demokrat reformist oyalamaların hüsranа uğratılmasını da bilmelidirler.»

Gazioğlu şöyle devam ediyor:

«Sayın Ecevit, Sultanahmet'deki konuşmasında DİSK in seçimlere değgin kararını kendi partisine maletmiştir. Oysa DİSK'li işçilerin büyük çoğunluğu sosyalist ve ilerici işçilerdir. DİSK'li işçiler, faşizme karşı ödün vererek sıkıyönetimi getiren ve 1 Mayıs'da burjuvazinin beyaz terörünü estiren sosyal demokrasiyi tanımışlardır.

DİSK'in aldığı karar çok yönlü bir karardır ve bu kararda sosyalist siyasal güçlerin desteklenmesini de içermektedir. Kararın CHP ile ilgili yanından Başbakan kendisine pay çıkarmamalıdır. Çünkü kararın CHP ile ilgili yanı, CHP'nin tabanındaki ve gövdesindeki ilerici unsurlara seslenmektedir. Bu karar özünde Ecevit yönetiminin reddedilmesi ve mahkum edilmesidir.

Bir başka deyişle, DİSK'in aldığı kararı doğru yorumlamak gerekirse, bu karar CHP'deki ilerici adayların ve sosyalist partilerin desteklenmesini öngörmektedir. CHP tabanındaki ve gövdesindeki, ve anti-faşist, anti-tekel mücadelelerde işçi sınıfının ve sosyalistlerin yanında olmuşlardır.

CHP'li ilerici adaylar ise, sadece birkaç ilde vardırlar. Yani dikkatli gözlerden kaçmamıştır ki, CHP'nin parti olarak desteklendiği yorumunu bu karardan çıkarmak, zorlamadır. Sayın Başbakan nalıncı keserini eline aldığı için, çarpıtma anlamına gelebilecek bir yoruma başvurmuştur. Bu içten bir tutum değildir. DİSK'li işçiler bu içtensizliğe gerekli yanıtı vereceklerdir.

ÇATALCA

Gültekin Gazioğlu, Çatalca'daki toplantıda şunları söyledi:

«Seçimler mutlaka solun ve tüm anti-faşist güçlerin birliğine hizmet etmeli, işçilerin birliği ve halkların kardeşliği şiarı yolunda değerlendirilmelidir.

Adayı olduğum parti, TSİP, 14 Ekim seçimlerini bu alanda sonuna dek değerlendirdi. Ve bu seçim platformu, sadece demokratik güçlerin birlikteliği yolunda değil, enternasyonalist güçlerin işbirliği konusunda da önemli bir adım oldu.

Asıl önemli olan 14 Ekim sonrasının zorlu koşullarına daha iyi hazırlanabilmek ve güçlerimizi birleştirmektir. Sandık olayı iki yılda bir tekrarlanır, ama sınıf savaşımız ve ulusal demokratik hareketimiz, her gün, her saat, fabrikalardan tarlalara, gecekondulardan köylere, okullardan, resmi dairelere kadar her yerde sürer ve sürecektir.. Biz parlamentarist değiliz... Biz seçimleri, kitlelerin Demokratik Halk Devrimine hazırlanması, eğitilmesi yolunda ve en önemlisi bugün için, halk güçlerinin birliği doğrultusunda değerlendiriyoruz.

Seçim mücadelemiz, faşizme, şovenizme, tekellere karşı olduğu kadar, reformist hayallere de karşıdır. Ve CHP'nin «oyları bölmeyelim» demagojisi etkisiz kılınmalıdır.»

DİSK CHP'YE NASIL BAKIYOR

Baştarafı s. 1'de

çevreleri faşizmi tırmandırmak ve seçimlerden sonra ülkeyi faşizmin kanlı karanlığına boğmak için ellerinden geleni yapmaktadırlar. Çeşitli ara rejim söylentileri ve bunu desteklemek üzere verilen paralı ilanlar, bakan istifaları ve faşist anarşinin şekil almaz boyutlara çıkarılması bunun araçları ve kanıtlarıdır. Bütün bu çabalarla emekçi halkımız bezdirilmek, yıldırılmak ve teslim alınmak istenmektedir. Buna izin verilmeyecektir.»

İşçi sınıfının çıkarları ve halkları açısından CHP'nin iki yıllık icraatı ile ilgili olarak A. Baştürk, aynı toplantıda şunları söylemişti: «Bilindiği gibi DİSK 1973 ve 1977 seçimlerinde emekçi halkımıza daha geniş ekonomik ve demokratik haklar vadeden CHP'yi desteklemiştir. DİSK özellikle 1977 seçimlerinde CHP'yi destekleme kararı alırken, bu desteğin demokratik sınıf ve kitle sendikacılığı ilkeleri temelinde örgütsel bağımsızlık içinde CHP'nin Kasım 1976 günlü kurultayında kabul ettiği demokratik ve toplumsal istemler nedeniyle alındığını net bir biçimde açıklamıştır.

Ancak sosyalist hareketin bölünmüşlüğünü de iyi değerlendiren ve emekçilerin desteğiyle oy patlaması gerçekleştirilen CHP seçim dönemlerinde verdiği sözleri, AP'den bağımsızlaştırılan desteklerle oluşturduğu iktidarında tutmamıştır.

21 aya yaklaşan süre içinde CHP ağırlıklı iktidarın geride bıraktıklarına bir kez daha göz atalım. İktidar sorunları emperyalist sistem içinde kalarak çözmeye çalışmış ve tekelci burjuvazinin istekleri ile çakışan IMF dayatmalarına teslim olmuştur.

İktidar belli bir direnmeden sonra sürekli devalüasyonlar ile hayat pahalılığını körüklemiş. IMF'nin istekleri doğrultusunda ücretleri dondurmaya kalkmıştır.

İktidar grevli toplu sözleşmeli sendikalaşma hakkı isteyen bir kısım emekçilerin haklarını tanımak yerine katsayı ve yan ödeme oyunları ile oyalamaya girişmiştir.

İktidar ekonomik ve siyasal ambargoya dönüşen «askeri ambargo»yu kaldırmak için ABD üslerini yeniden açarak emperyalizmin dayatmalarına teslim olmuştur.

İktidar «sağa da, sola da karşıyız» yaklaşımı içinde kimlikleri artık açıkça belirlenen faşist örgüt ve odakların üzerine gitmemiş, faşizme karşı mücadeleyi birkaç faşistin yakalanmasına indirgemiştir.

İktidar sıkıyönetimin ilan gerekçeleri dışındaki uygulamaları karşısında sürekli susmuş, «güleryüzlü sıkıyönetim» sözleri ardında sendikaların, meslek örgütlerinin, demokratik kitle örgütlerinin basılması, aranması, kapatılması, önderlerinin tutuklanması, işkence edilmesi konularında gerekeni yapmamıştır.

İktidar kazanılan ekonomik demokratik hak ve özgürlüklerinin genişletilmesi yerine, bu hakları daha da sınırlayan yasa tasarılarını gündeme getirmiştir.

İktidar grevleri erteleyip, grev engellemelerini gerçekleştirirken, lokavtlara, grev hakkını kısıtlayan işyeri kapatmalarına karşı seyirci kalmıştır.

İktidar çalışma ve yaşama koşullarının düzeltilmesine yönelik verdiği sözlerde durmamış, komisyonlarda bekleyen ve kısmen de olsa emekçiler lehine değişiklikler getirebilecek yasa tasarılarının yasalaşması ve emekçilerin vergi yükünü azaltacak vergi yasasının Meclislerden geçirilmesi için gereken çalışmayı yapmamıştır.»

Konuşmasında, «Burjuva partilerinin ülkenin meselelerine ve emekçi halkın dertlerine çözüm getirmediğinin anlaşıldığını» belirten Baştürk, sözlerini şöyle tamamlamıştı:

«Türkiye işçi sınıfı bu seçimlere sosyalist hareketin birliğini sağlamış bir partiden yoksun olarak girmektedir. Seçimlere işçi sınıfı adına katıldığını belirten parti ve bağımsız adaylar seçim platformunu siyasi gerçekleri açıklama, sosyalist bilincin geliştirme demokrasi güçlerinin ve sosyalist hareketin birliğini sağlamaya yönelik adımlar atma açısından bir araç olarak kullanmalıdırlar.»

Doğu'da Sosyalistlerin seçim çalışmaları engelleniyor

● 14 Ekim seçimleri yaklaşırken, Doğu'da sosyalistler üzerindeki baskılar artarak sürüyor.
● TSİP'in büyük oy desteğine sahip olduğu Mardin'de egemen güçler her türlü engelleme yoluna başvuruyorlar.
● Doğu'da son oniki günde 75 TSİP'li ve Devrimci-Demokrat gerekçesiz olarak gözaltına alındı.

Gerçek Haber Merkezi — 14 Ekim seçimlerinin arifesinde özellikle Doğu'da sosyalistlerin seçim çalışmaları üzerindeki baskı ve engellemeler artarak sürdürülüyor. Son oniki gün içerisinde 75 TSİP'li ve Devrimci-Demokratın gözaltına alındığı bildiriliyor. Son olarak, Mardin, Midyat ve Gerçüş'te 12, Siirt'te TSİP il örgütü Başkanı da dahil olmak üzere 17 sosyalist gözaltına alındı. TSİP ve Devrimci-Demokratların Mardin-Mazıdağ mitingi de güvenlik kuvvetlerince dağıtıldı.

Güvenlik kuvvetlerinin gerekçe göstermeksizin seçim kampanyasında görevli sosyalistleri gözaltına aldığı ve bir süre gözaltında tuttuktan sonra bıraktığı ve böylelikle seçim çalışmalarını engellediği bildiriliyor.

TSİP ve Devrimci-Demokratlar üzerinde yoğunlaştırılan anti-demokratik baskılar, burjuvazinin ulusal demokratik hakların kararlı biçimde savunulmasından ne denli korktuğunun bir diğer ifadesidir.

● GÜMÜŞHACIKÖY'DE TSİP VE BİRLİK-DAYANIŞMA ARASINDAKİ SEÇİM İŞBİRLİĞİNİN İLKELERİ BELİRLENDİ

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi ile Birlik Dayanışma arasında, seçime girilen illerde yapılan işbirliği ilkeli bir anlayışla gelişme göstermektedir. Gümüşhacıköy'de TSİP ilçe örgütü ile Birlik Dayanışma grubu, seçim işbirliği ilkeleri konusunda aşağıdaki ortak açıklamayı yaptı:

«Görüşmelerimiz sonucunda işbirliği ilkelerini şöyle belirlemiş bulunuyoruz:

● Seçimlerin anti-demokratik ve sosyalistlerin çalışmalarını engelleyici bir ortamda yapıldığının burjuva reformizminin ve sahte umutların, seçimleri boykot etme tavrındaki ve benzer her türlü tavırdaki parlamentarizm hastalığının teşhiri,

● Gerçek kurtuluş yolu olarak sosyalizmin kitlelere tanıtılması,

● 141-142'nin kaldırılması, işçi sınıfı örgütlenmesi üzerindeki sınırlamaların ve TKP üzerindeki yasağın kaldırılması,

● Halk güçlerinin seçimlerde oluşturduğu işbirliklerinin seçimlerden sonra da kalıcı kalınması ve bu doğrultuda yerel düzeydeki ortak eylemlerini sürdürmesi,

● Güç ve eylem birliği çalışmalarının sosyalistlerin ve halk güçlerinin birliğine hizmet eder doğrultuda yürütülmesi..»

Demirel: «Seçim valileri türedi»

● AP Genel Başkanı, «Millet seçim yağı, seçim mazotu ve seçim dozeri ile vicdanını satın almaya kalkışan türedi seçim valisi ve kaymakamlarını elinin tersiyle itecektir» dedi.

Antakya — AP Genel Başkanı Süleyman Demirel, Antakya'da yaptığı konuşmalarda, «Seçim valileri ve seçim kaymakamları türedi. Millet, vicdanını satın almaya kalkışan türedi seçim valisi ve seçim kaymakamını elinin tersiyle itecektir,» dedi.

«Vatandaş yarının derdine düşmüştür. Kalkınma kervanının yolu kesilmiştir, fabrika bacaları tütmez olmuş, milyonlar sarfedilerek girişilen yatırımlar durmuş ve büyük tesislerin adı duyulmaz olmuştur. Türkiye'nin geleceği bilgisiz ve ehliyetsiz ellerde ipotek altına girmiş, darboğazlara sıkışmaya mahkûm olmuştur» şeklinde konuşan Süleyman Demirel, «vatandaş geçim derdine düşmüştür, çarşı, pazar cehennem haline gelmiştir.» dedi.

AP Genel Başkanı Demirel, daha sonra «Köylü ezilmiş, soydurulmuştur. Taksit, taksit ödenen taban fiyatları altın devrinin değil, cebinden milyonlarca lira alınmış, sofrasından bir dilim ekmeği, iki topak şekeri eksilmiş, bir kaşık yağa, bir avuç mazota ve bir aspirine muhtaç kalmış küçük çiftçinin ceza devri olmuştur» şeklinde konuşarak, konuşmasına şöyle devam etti:

«Sormak lazımdır: hükümet varsa, bu ne? Bütün bunlar kendiliğinden oluyorsa, hükümete ne lazım? Hükümet ne güne lazım? Millet seçim yağı, seçim mazotu ve seçim dozeri ile vicdanını satın almaya kalkınşan türedi seçim valisi ve seçim kaymakamını elinin tersi ile itecektir.

«Gelin bu devri kapayalım. Memleketi bunların elinden alalım. Ülkeye bir çivi dahi çakmayanlara, Türkiye'nin beraberliğini ve huzurunu kendi koltuklarına feda edenlere layık oldukları dersi verelim.»

Ağrı'da Baskılar son kertesine vardı

Baştarafı 6'da

karcı yararlanıyor. Ev kiraları aylıkları alıp götürüyor. Bir çocuğun okul masrafı bir aylık gelir tutarında. Yolsuzluk, hakaret, zulüm, rüşvet, baskı, hayat pahalılığı, işsizlik dayanılmaz ölçülere vardı. İşçiler! Ücretler emeğimizin çok altında. Köylüler! Buğday taban fiyatı emeğimizi karşılamıyor. Memurlar, öğretmenler! Grevli-toplu sözleşmeli sendika hakkınız, siyasi haklarınız esirgeniyor. Dar gelirliler! Kiralar, pahalılık sizi inim inim inletiyor... Bir olun! Birlikten kuvvet doğar... Yaşasın halkımızın zulme karşı mücadelesi, özgür ve demokratik bir dünya için ileri!»

Urfan Alpaslan, tüm saldırılar karşısında yılmayacak olan emekçilerin, seçimlerde gereken cevabı vereceğini söylüyor.

Öte yandan, Türkiye Sosyalist İşçi Partisi Ağrı il Örgütü de, belediye seçimlerinde bağımsız ilerici aday Urfan Alpaslan'ı destekliyor.

«Birlikçi politika hayata geçiyor»

Baştarafı s. 1'de

Partisi'nin emekçi halka verdiği birlik sözünün hızla hayata geçirilmekte olduğunu, solda birliği özleyen emekçilerin seçimlerde birlikçi politikayı destekleyerek, birliğe sahip çıkacaklarını söylemiştir.

Kaçmaz'ın demeci şöyledir:

«Bir seçim döneminin daha sonuna geldik. Partimiz seçim kampanyasını emekçi halkın çıkarlarına en iyi hizmet edecek şekilde sürdürdü. Seçim dönemini, emekçilerin sömürü ve baskıya karşı sürdürdükleri mücadeleyi daha örgütlü ve yetkin bir seviyeye ulaştırmak, faşizmin kanlı tırmanışı karşısında, halk güçlerinin direnmesini daha örgütlü birliğe kavuşturmak için yoğun şekilde değerlendirdik. Ve sonuçta emekçi halkın azımsanmayacak kazanımları oldu.

Partimiz, **halk güçlerinin beraberliği ve dayanışması, solun birliği** şiarlarını her şeyin üstünde tuttu. Bu şiarların hayata geçirilmesi uğruna ilkeli ve kararlı bir politika izledi, hiç bir fedakârlıktan kaçınmadı. Çünkü biz bugün emekçi halkın en yürekten özleminin, **solda birlik** olduğuna inanıyoruz. İşte bize güç ve güven veren bu olgudur, en değer verdiğimiz şeyden, emekçi halktan yükselen birlik özlemleridir.

Biz emekçi halkımıza «birlik» vaadettik. Ve vaadetimizi yerine getirmek için canla başla çaba harcadık. Sözümüzü yerine getireceğimize güvenimiz tamdır. Çünkü hareket noktamız bilim ve emekçi halktır.

Şimdi solda birliğin ete kemiğe büründüğü uzun erimli ittifaklarla, işbirlikleriyle, desteklemelerle hayata geçirildiği bir dönemi yaşıyoruz. Daha ilerdeki güçlü ve geniş kapsamlı birliklerin müjdecileridir bunlar. Ve işçiler, emekçiler, birlik özlemlerinin hayata geçirilme sürecine büyük bir ilgi ve şevkle katılıyorlar. Çünkü biliyorlar ki birlik onların güçlü kolları üstünde yükselecektir. Emekçilerin birlikçi girişimleri desteklemeleri bundandır. Solda birlik, birliği özleyen işçilerin seçimlerdeki, oy verme günündeki somut katkılarıyla daha bir yetkinlik ve olgunluk kazanacaktır.

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi halkımıza verdiği birlik sözüne sadık kalmıştır. Şimdi emekçi halkımız önünde başımız dikse başlıca nedeni birlik sözümüzün hızla gerçekleşmekte olmasıdır.»

Ecevit, Erzurum'da

Baştarafı s. 1'de

lerek konuştu, ancak gerici ve faşistlerden korktuğunu kanıtlamak istercesine Erzurum mitingini iptal etti.

CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit, Kars'ta yaptığı konuşmasında «Kışkırtmalara kapılan bazı eylemci gruplar»dan ve «kışkırtmaların tozu - dumanı»ndan bahsetti.

«Çok partili demokratik rejimin düşüncelere göre ayrılması doğaldır. Ama, yıllardır, bazı çıkar ve siyaset çevreleri düşünce ayrılıklarını düşmanlığa, tartışmaya ve kavgaya dönüştürmüşlerdir. Toplumdaki gelişmenin gerisinde kalanlar, kendilerince tehlikeli saydıkları düşünceleri silahla yok etmeye veya kendi düşüncelerini zorbalıkla benimsetmeye kalkıştılar. Bununla da kalmadılar, ırk ve mezhep ayrılıkçılığını kışkırttılar, onun da ötesine geçtiler, yer yer ilerimizin arasını açmaya başladılar» şeklinde konuşan Bülent Ecevit'in, bu sözlerle Erzurum'u işgal altında tutan faşistlerden bahsederek, yakınması gözden kaçmadı.

TSİP: Birlik Dayanışma ile

Baştarafı s. 1'de

demokratik eylem birliğini yükseltmektedir. Bir başka deyimle, sayın Onger ile ve birlik Dayanışma grubuyla İstanbul İl örgütümüzün dayanışması, seçimlerle ve oylarla ilgili değildir. Genel anti-faşist eylem birliğinin ve demokratik dayanışmanın bir örneğidir.»

Cumhuriyet gazetesinde yer alan bu iddia üzerine, Cumhuriyet gazetesi Genel Yayın Müdürü Oktay Kurtböke'ye konuyla ilgili bir mektup gönderdiğini belirten Gezer, «Türkiye Sosyalist İşçi Partisi, özellikle işçi, aydın ve emekçi kenti olan İstanbul başta olmak üzere, seçim yapılan illerin hepsinde istisnasız olarak seçime katılacaktır» dedi.

Gerçek Durum

Yeniden ve yeniden uyarmakta yarar görüyoruz. Şu ya da bu nedenle, sosyal demokrasinin bu politikasının etkisinde kalanlar oturup bir kere daha şu sorunun cevabını aramalıdırlar: Faşizme karşı mücadele, sandığa hapsedilebilir mi? Sol ve sosyalist güçlere verilen oylar boşa mı gider?

Ama CHP, faşizme karşı mücadelenin ciddiyetine inanmadığı ve bu gidişle kolay kolay inanmayacağı için, bu tehlikeyi tutum bir sandık sorunu haline getirmekte kendisi açısından bir sakınca görmeyebilir. Çünkü, ne faşizme karşı mücadelenin kapsamını kavramıştır, ne de başka bicilleri bilmektedir. Ama, anti-faşist bilincin asgari basamağında olanlar için bile, durum o kadar karmaşık değildir. Sandığın mantığı, olsa olsa bir hükümet değişikliği olarak somutlanabilir. Ama faşizm bir hükümet biçimine bağlanamaz, hükümet değişikliği çerçevesinde ele alınamaz, alınmamalıdır. Faşizm bir sınıf diktatörlüğüdür, kanlıdır, vahşettir. Son sözünü de, ilk sözünü de emekçilere söyler. Emekçiler bir kere daha Ecevit'in alaturkalığı ve sorumsuzluğunu, mantıklarının süzgecinden geçirsinler. Hayatı bir kere daha ve sosyal demokrasinin hayallerinin içinde yaşama denemesi, öncelikle emekçilerin dünyasını karartmış olacaktır.

Sorunu somutlamak çok kolaydır. Ecevit, seçmen kitlesinin duyarlılığıyla ve onuruyla oynamaktadır. Kendi siyasal kişiliğine pek düşkün görünen Ecevit, seçmenin iki yıllık deneyimi, yükselen bilincini ve değişen siyasi tercihini hiç hesaba katmadan, onun kaygısına seviyeli olmayan bir şantajla çıkıyor. Tek tek, insanların onurlarıyla oynuyor. Bu affedilmez, bağışlanmaz suçu, topyekûn emekçi sınıfların hayatıyla oynayarak daha da derinleştiriyor.

CHP'ye verilecek her oy, onun bugüne kadar izlediği yolu onaylamak olacaktır. CHP'ye oy veren her emekçi, ücretlerin dondurulmasına, grevlerin ertelenmesine, hayat pahalılığına, iş kazalarına, para değerinin düşmesine, NATO'ya bağlılığa, IMF'ye, ABD üslerinin devamına, faşist saldırıların tırmanışına, Doğu halkı üzerindeki zulme, kiraya yetmiyen maaşlara «evet» demiş olacaktır. Buna «evet» demek, emekçi sınıf çıkarlarına «hayır» demek olacaktır.

Sosyalizme verilecek her oy, faşizme indirilecek bir darbedir. Bu, MHP'nin oylarını azaltmak anlamında görülmemelidir. Sosyalizme, sosyalist hareketin ve sol güçlerin birliğine verilecek her oy, sosyalizmi güçlendirip, faşizmin karşısında yükselttiğimiz emekçi sınıf duvarını güçlendireceği için, faşizme indirilmiş bir darbe olacaktır.

Halkımızın can alıcı çıkarları, Ecevit'in alaturka politikalarına feda edilmemelidir ve edilmiyecektir.

TSİP Edirne Milletvekili

Baştarafı 6'da

EDİRNE'DE EMEKÇİLER SOSYAL DEMOKRASİDEN KOPUYOR

CHP, her yerde olduğu gibi, Edirne'de de emekçileri solun, TSİP'in desteklenmesi konusunda kuşkuya düşürmek için, «oylar bölünürse AP kazançlı çıkar» propagandası yapıyor. Çünkü Halk Partisi, emekçilerin taleplerini reddeden politikasını açıkça savunamıyor, demagojiye başvuruyor ve sosyalizme yönelen emekçileri CHP'ye milletvekili çıkarmağa çağırıyor.

Oysa Edirne'liler artık siyasi mücadelenin burjuva partileri arasında geçmekle kalmadığını, siyasi gelişmeleri işçilerin, köylülerin, geniş çalışanlar kitlesinin belirleyebileceğini ve belirlemesi gerektiğini kavramış durumdalar. Emekçiler, TSİP'in saflarına katılmanın, CHP'ye değil bir, birkaç milletvekili kazandırmaktan çok daha anlamlı ve etkili olduğunu seziyorlar. Edirne'de sosyalist hareket ve özellikle TSİP gelişiyor.

● Söz buraya gelmişken, TSİP'ten aday olmanızın nedenlerini ve bunun emekçiler açısından taşıdığı anlamı açıklar mısınız?

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi, programı, örgütlenmesi ve yürüttüğü mücadeleyle işçilerin, köylülerin, emekçilerin siyasi temsilcisi olduğunu göstermiştir. Bunun yanı sıra TSİP, solun bölünmüşlüğünü gidermek için ciddi çalışmalar sürdürmektedir. TSİP, soldaki kimi örgütlenmelerin yanlışına düşmüyor, kendini sosyalist hareketin tek temsilcisi saymıyor. Birliği sağlamanın birinci görev olduğunu bilerek mücadele yürütüyor.

TSİP, demokrasi güçlerinin ilkeli ve kalıcı güçbirliğinin sağlanmasını vurguluyor ve gereklerini yerine getiriyor.

TSİP, bu dönemde seçimleri, demokrasi mücadelesinin bir alanı olarak tespit etti. Seçimlerde demokrasi güçlerinin kapsamlı işbirliği için uğraştı. Bu girisimi geri çevirenler oldu. Ama seçim yapılan tüm illerde TSİP ile devrimci demokratlar ve parti listesindeki bağımsız adaylarla güçbirliği sağlandı. Bu ölçüde dahi sağlanan birlik son derece önemlidir, demokrasi güçleri için ileri bir adımdır, emekçiler için sevinç kaynağı olmuştur. Yine, İstanbul'da ve bazı illerde Birlik Dayanışma ile yapılan eylem ve seçim işbirliği çalışmalarının başlamış olması, «bu birliğin, başka sol güçleri de harekete geçirdiğini, bu olumlu çabaya onları da yöneltti̇ğini» göstermektedir.

Sanırım TSİP'in birlikçi tutumu, emekçilerin ve kadınların bu yönde duydukları ihtiyaca cevap vermektedir.

Şimdi TSİP adayı olarak dileğim, seçimlerin bağımsızlık, demokrasi, sosyalizm mücadelesinde bir ileri adım olarak sonuçlanmasıdır. Bu**nun için, sosyalizme evet diyen ve solda birliği isteyenleri, Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'ni desteklemeye çağırıyorum.**

TSİP Edirne Milletvekili Adayı Demokratik Kadın Birliği Genel Başkanı

YILDIZ GÜRCAN

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi Edirne milletvekili adayı ve Demokratik Kadın Birliği Genel Başkanı Yıldız Gürcan'la görüşme yapan gazetemiz, 14 Ekim seçimlerinde sosyalist hareketin ve halk güçlerinin durumu, demokratik kadın hareketinin genel demokratik hareket içindeki yeri, vb. konularda TSİP adayının görüşlerini yayınlamayı görev saymıştır.

● GERÇEK okurlarına kendinizi tanıtır mısınız?

Gazi Eğitim Enstitüsü Resim bölümü mezunuyum, 10 yıllık öğretmenim. Halen Ankara'da bir lisede çalışıyorum. Öğretmenliğim sırasında TÖS ve TÖB-DER'in şube yönetim kurullarında görevler aldım. Şu anda TÖB-DER Denetleme Kurulu üyesiyim. Aynı zamanda, 1979 şubat'ından bu yana 20 ilde şubesi bulunan Demokratik Kadın Birliği (DKB) Genel Başkanıyım. 14 Ekim seçimlerinde TSİP'in Edirne Milletvekili adayıyım.

● 6 Ekim günü radyo ve televizyonda yayınlanan konuşmanızda geniş ölçüde kadınlara seslendiniz. Halk güçlerinin birliği, insanca bir yaşam ve çocuklar için mutlu bir gelecek özleminin TSİP'in desteklenmesiyle somutlanacağını söylediniz. Kadınların bu seçimlerdeki tercihleri üzerine ek olarak söylemek istediğiniz şeyler var mı?

TSİP Edirne milletvekili adayı ve DKB Genel Başkanı Yıldız Gürcan'ın Meriç'te düzenlediği toplantıdan bir görünüş.

KADINLAR ACI ÇEKEREK ÖĞRENDİ

Geçtiğimiz iki yıl, tüm emekçiler gibi kadınlar da yoğun deneyler edindiler. Daha MC dönemlerinde kadınlar toplumsal muhalefet içinde etkin olarak yer almışlardı. MC'ye karşı CHP'yi desteklemişlerdi. Ecevit'in seçim mitinglerine katılanların yarısını kadınlar oluşturdu. Genç kızlar, kadınlar, analar, nineler, emekçilerin sırtındaki geçim sıkıntısı yükünün hafifletilmesini istiyorlardı. Can güvenliği talep ediyorlardı. O günlerin üzerinden aylar geçti. CHP'nin iki yıla yaklaşan hükümet dönemi yaşandı. CHP'nin hükümeti süresince de, her geçen gün hayat daha da pahalılandı. Ekonomik bunalımın faturası en ağır şekilde emekçilere ödetildi. Faşist saldırganlık pahalılığa eşlik ederek tırmandı. Ekonomiyi tekelci sermayenin isteği yönünde düzenleyen CHP, faşist saldırganlık karşısında da tutarsız davranarak emekçilerin taleplerini umursamadı. Faşist örgütlerin durmadan kan akıtmalarını önleyecek görevleri yapmayarak faşistleri daha da cüretlendirdi. Kadınlar, CHP'nin emekçileri kayırmadığını, demokrasi güçlerinin yanında yer almalarını, tam tersini yaptığını gördüler. Kısa zamanda yükselen demokrasi güçlerinin mücadelesine geniş ölçüde katılmak gereğini duydular, katıldılar ve DKB kuruldu, kısa sürede ülkenin dört bir yanına yayıldı.

Şimdi seçim döneminde kadınların siyasi ilgilerinin geçen yıllara göre çok güçlendiğini gözlüyorum. Yine geniş kadın yığınlarının faşizme karşı mücadelede birlik özlemleri beslediğini ve sosyalizme yöneldiklerini gözlemlerimden çıkarıyorum. Bu tespite dayanarak, kadınların burjuva partilerini desteklemiyeceklerini, MHP'yi ancak öfkeyle karşılayabileceklerini, CHP tarafından bir daha aldatılamıyacaklarını söyleyebilirim. Yine bu tespite dayanarak, halk güçlerinin birliğini özleyen kadınların, bu birliği öteden beri savunan ve öncülüğünü yürüten Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'ni onaylamaları beklenebilir ve zaten çıkış yolu da buradadır.

● Seçim çalışmalarınız sırasındaki gözlemlerinizden, Edirne emekçilerinin ve köylülerinin sorunlarından söz eder misiniz?

Edirne'de pek çok kasaba ve köyü dolaştık. TSİP'in yaptığı her kahve toplantısı geniş ilgi gördü, bir gösteri ve miting havasına büründü. Edirne demokrat yörelerimizden biri. Geçen seçimlerde pek çok köy tümüyle CHP'yi desteklemiş. Ama şimdi geniş bir kesim, CHP'nin emekçileri temsil etmediğini görüyor. CHP'nin taban fiyatlarını yüksek tutmakla övünmesinin seçim yatırımı olduğu kavranabiliyor. Başbakan, Keşan'daki açık hava toplantısında elindeki pancar ve ayçiçeğiyle gazetecilere poz vermiş. Ama Meriç, İpsala, Uzunköprü, Keşan köylüleri taban fiyatlarını belirleyen asıl etkenin kooperatifler aracılığıyla verdikleri mücadele olduğunu söylüyorlar. Kaldı ki, yüksek denilen bu taban fiyatlarının maliyet artışları karşısında yetersiz bile kaldığını, emeklerinin gerçek değerinin ödenmediğini örneklerle anlatıyorlar. Küçük ve az topraklı köylü yine kredi sorunuyla, traktör, parça ve mazot fiyatlarıyla boğuşurken, büyük toprak sahipleri ise son derece memnun görünüyor.

EDİRNE KÖYLÜSÜ YİNE TOPRAKSIZ

Ergene ovasında bir avuç toprağın hasretini çeken binlerce tarım işçisi, CHP'nin toprak ve tarım reformundan yan çizmesini eleştiriyorlar. Ecevit'in Paşaköy'e «bu defa halledeceğiz» diye haber salmasını da seçim aldatmacası olarak niteliyorlar.

İpsala ve Enez ovalarında vakıf toprakları, tıpkı AP iktidarında olduğu gibi CHP iktidarında da toprak ağalarına peşkeş çekiliyor. Vakıf toprakları 500-1000 dekarlık büyük parçalar halinde açık arttırmayla kiraya veriliyor. Topraksız ve az topraklı köylüler, kredi sorunları da çözülmeyince, böyle geniş arazileri kiralayamıyorlar. Edirne'de köylülere toprak dağıtacağını vaad eden CHP, hükümet olunca bunu da unuttu. Ama köylüler olanları yaşıyor ve unutmuyorlar.

TÜCCAR ZENGİN EDİLİYOR

Çeltiğin fiyatı 19-21 lira. Ofis, çeltik alımı için çuval ve sıra dağıtıyor. Alım yavaş yürüyor. Üreticinin paraya ihtiyacı var. Borcunu ödeme günü gelen köylüler, gidip 14-17 liraya ürününü tüccara yatırmak zorunda kalıyorlar. «14 Eylülden sonra ofisin kapasitesinin dolduğu» nun açıklanmasıyla birlikte ise üreticiler tümüyle tüccarın insafına terkedildi.

Buğday üreticileri, taban fiyat 435 kuruşken mahsulü tüccara satmışlar. Ardından fiyat 500 kuruşa yükseltilmiş. Böylece büyük tüccara vurgun fırsatı verilerek, emekçilerin sıtından tüccarlar zengin edilmiştir.

Hayvancılıkla geçinen köylü de ağır bir sömürü yaşıyor. Sütler 6 ay önceden düşük fiyatla satılıyor. Mandıracılar bu sütü peynir yaparak çok yüksek fiyatla piyasaya sürüyorlar. Süt üreticisinin kooperatifleşme çabaları ise CHP'li mandıracıların zorlamasıyla engelleniyor.

Devamı s. 5, sütun 7'de

DÜZELTME : Gazetemizin dünkü sayısında, «Hasan İzzettin Dinamo Sesleniyor» başıklı yazının ikinci sütun alttan ikinci satırında «kızgın» kelimesi «azgın» şeklinde çıkmıştır. Düzeltir, özür dileriz.

Gerçek Konuşalım

Hüseyin Hasançebi

Bir yanlışlık ya da...

Cumhuriyet gazetesinin 10 Ekim tarihli nüshasının, seçim değerlendirmesi yapılan sayfasında bir haber çıktı. Habere göre TSİP İstanbul senatör adayı Gültekin Gazioğlu, adaylıktan çekilecekmiş ve TSİP İstanbul'da bağımsız aday Beria Onger'i destekleyecekmiş. Bu sonuç henüz kesinleşmemiş olmakla birlikte «pazarlık» sürüyormuş.

Cumhuriyet'in haberi bir yanlış bilgilendirmeye dayanıyor. Eğer, haber yayınlanmadan önce, doğruluğu konusunda bir araştırma yapılmış olsaydı, gerçeği öğrenmek ve bu yanlışa düşmemek mümkün olacaktı.

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi bütün illerde seçimlere katılmaktadır. Hatta, TSİP Türkiye'nin bütün illerinde Devrimci-Demokratlarla, bazı illerde Özgürlük Yolu taraftarlarıyla, birçok ilde de Birlik ve Dayanışma grubuyla seçim işbirliği yapmaktadır. Bu sonuçlar, Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'nin bugüne kadar izleyegeldiği politikalara uygundur ve büyük ölçüde de bunun sonucudur. Demokrasi güçlerinin seçimlerde işbirliği yapabilmesi için TSİP'in gösterdiği çabaları kamuoyu yakından izlemektedir.

TSİP İstanbul'da da bu kapsamda işbirliği yapabilmek için Beria Onger'i kendi listesinden «bağımsız aday» olarak gösterebileceğini belirtmiş, bu konuda görüşmelere her zaman açık olmuştur.

Bu nedenle, yer yer seçim işbirliğinin gerçekleşmediği durumlar, olumlu politikaların hayata geçirilemediğini değil, eksik geçirilebildiğini gösterir. Demokrasi güçlerinin tam bir seçim işbirliği yaparak bu seçimlere girmesi, halkımızın yaygın özlemi olmuştur.

Gazioğlu'nun İstanbul'da seçimlerden çekilmesi gibi bir durum ise asla sözkonusu olmamıştır. Bu yönde ne bir görüşme yapılmıştır, ne de bir öneriyle karşılaşılmıştır. Sayın Beria Onger, sosyalist partilere ve İstanbul'daki adaylara gönderdiği çağrıda da, böyle bir öneride değil, tersine olarak, faşizme karşı eylem birliği önerisinde bulunmuştur. Bu nedenle TSİP İstanbul il örgütü ile Beria Onger arasında süregelen görüşmelerin niteliği ve kapsamı, seçimlere katılıp katılmama değil, seçim eylemlerine ek olarak, faşizme karşı ortak mücadele yürütmek, eylemler yaratmaktır. Bu görüşmeleri bir seçim pazarlığı olarak değerlendirmek yanlış olur.

İstanbul, Türkiye'nin işçi ve emekçi kentidir. Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'nin bu ilde, bir bağımsız aday lehine seçimlerden çekilmesi mümkün olamaz. Eğer burada bir seçim işbirliği sözkonusu olacak idiyse, bu, TSİP'in çok önceleri önerdiği ve uygulanabilirliği pratik olarak doğrulanmış çağrısı çerçevesinde olabilirdi. Kaldı ki, Gültekin Gazioğlu'nun TSİP'den aday olmasının ayrıca bir anlamı vardır. Bu anlam, onun çalışanlar kitlesinin çıkarlarını savunmasıyla, İstanbul'un bir çalışanlar kenti olmasının uyumunda açığa çıkıyor.

Ama, sosyalistler seçimlere ayrı giriyor olabilirler. Bu onların dostluk ve kardeşliğinin karşısına çıkarılamaz. Onların her şeyde ve her yönde ortak olan amaçları için ortak mücadele içine girmelerini engellemez. TSİP'in İstanbul'da Beria Onger'le gerçekleştirdiği eylem birliğinin anlamı da, sosyalistlerin sorumluluğunda açığa çıkar.

Seçimlere Doğru

Edirne, Çanakkale, Kütahya ve Manisa'da son durum

● EDİRNE, CHP'nin kendi başarısına kesin gözüyle bakabildiği tek il. Bir Milletvekilliği için mücadele ediliyor. CHP «solcu» bir aday göstermiş ve sol oyları toplayacağını umuyor. «Solcu» adayın, çeltik ağalarının avukatı olduğu söyleniyor.

Ama söylenti olmayıp, CHP'nin de gözünün içine batan bir başka gelişme var Edirne'de. TSİP'in çalışmaları. CHP yönetimi telaş içinde. Olağanüstü bir tedirginliği yaşıyor. Sebep, TSİP adayı ve Demokratik Kadın Birliği Genel Başkanı Yıldız Gürcan'ın çalışmaları. Gürcan her gittiği köyde, bütün köylülerin katıldığı toplantılar yapıyor. Kahve salon toplantıları dolup taşıyor. Bu durum, CHP'nin umudunu büyük ölçüde suya düşürüyor.

● ÇANAKKALE, TSİP'in seçim çalışmalarını başarıyla yürüttüğü illerden biri. Adayları avukat İhsan Biçici ve Fizik Y. Müh. Yalçın Ertan. Bir senatörlüğü kimin kazanacağını TSİP'in Çanakkale'de alacağı oylar belirleyecek.

● KÜTAHYA'da AP iki senatörlüğü de alma peşinde. TSİP sol oyları kendi bünyesinde toplamaya çalışıyor. Adayları Em. Albay Muammer Atayurt ve öğretmen Mehmet Aydın. İldeki demokratik kuruluşların eğilimi, oyları birleştirmek.

● MANİSA'da Türkiye Sosyalist İşçi Partisi seçim çalışmalarını hızla yürütüyor. Adayı Turgut Koçak, bir sağlık emekçisi. MHP'nin estirdiği terör Manisa halkını geriletmemiş. Demokrasi güçleri seçimlere kararlı gidiyor.

S.YILI		1973				1975			
İL		Edirne	Çanakkale	Kütahya	Manisa	Edirne	Çanakkale	Kütahya	Manisa
SEÇMEN SAYISI		154 160	195 402	225 170	400 260	186 570	216 744	252 124	465 400
KATILMA ORANI		67.7	65.9	58.7	67.8	77.0	83.4	80.0	81.3
AP	Oy	41 668	55 534	54 000	110 351	54 795	88 138	117 478	176 967
	%	41.6	44.9	43.5	42.3	39.5	50.2	61.0	48.6
CHP	Oy	44 247	44 066	21 067	81 966	74 727	68 048	44 827	140 668
	%	44.2	35.6	17.0	31.4	53.8	38.7	23.3	38.7
CGP	Oy	3 031	2 179	6 226	4 897	1 772	2 868	3 683	3 843
	%	3.0	1.8	5.0	1.9	1.3	1.6	1.9	1.0
DP	Oy	6 420	12 127	17 780	28 332	2 517	3 420	3 076	8 373
	%	6.4	9.3	14.3	10.9	1.8	2.0	1.6	2.3
MSP	Oy	2 230	6 934	18 818	24 140	3 005	8 564	13 491	18 840
	%	2.2	5.6	15.2	9.3	2.2	4.9	7.0	5.2
MHP	Oy	1 380	1 703	4 245	7 662	1 916	3 857	9 498	13 605
	%	1.4	1.4	3.4	2.9	1.4	2.2	4.9	3.7
SDP	Oy	-	-	-	-	-	-	-	-
	%	-	-	-	-	-	-	-	-
TBP	Oy	-	1 067	2 058	1 646	-	585	-	-
	%	-	0.9	1.7	0.6	-	0.3	-	-
TİP	Oy	-	-	-	-	-	-	-	1 293
	%	-	-	-	-	-	-	-	0.4
TSİP	Oy	-	-	-	-	-	-	-	-
	%	-	-	-	-	-	-	-	-

TSİP il örgütü ile Birlik Dayanışma grubu arasında seçim işbirliği sağlanmış. Öteki demokratik kuruluşların da aynı yönde tercihler içinde olduğu belirtiliyor. Sol oyların birleştirilmesi halinde, ildeki demokratik potansiyelin gücünü somutlayacağı söyleniyor ve bu sonuç umuluyor.

TSİP Seçim toplantıları halktan sıcak ilgi görüyor

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'nin seçim toplantıları yurt çapında işçi ve emekçilerin sıcak ilgileri, coşkun katılımlarıyla yapılıyor.

Antalya'nın merkezinde olduğu kadar köy ve ilçelerinde de seçim gezilerini yoğunlaştırmış bulunan TSİP Antalya İl Örgütünün son seçim çalışmaları konusunda görüşlerine başvurduğumuz İl Başkanı Mehmet Gürsoy, gelişmeleri şöyle anlatıyor:

«Gazipaşa Esenpınar, Sugözü Manavgat, Sülek, Sırtköy, Denizyaka, Karalca, Yeniköy, Finike, Beymenek, Turunçova, Yuvalar, Kapıçayı, Kumluca Hızırkâhya, Elmalı Tekke, Akçay, Akceniş, Yuva, Bayralar, Zümrütova, karamık, Korkuteli Yavuz, Belen, Büyükköy, Yelten, Çomaklı, Yeşilova, Dağköy ve Bademağacında kahve toplantıları yaptık. Bu köy gezilerimizi sürdürmekteyiz. Bu arada Manavgat merkezinde de geniş bir toplantımız oldu. Gerek ilçelerde, gerekse köylerde emekçiler TSİP'i sıcak bir ilgi ve güvenle karşıladı. Köylüler sosyal demokrasinin umut olmaktan çıktığını, demokratik hak ve özgürlüklerinin CHP tarafından kısıtlanmasının ne anlama geldiğini gitgide kavradıklarını söylüyorlar. Gerici partilerin ise halk ve insanlık düşmanı olduklarının kesinlikle ortaya çıktığını belirten köylüler, bize de çalışma ve mücadele hırsı vermekteler.

«Biz, köylülere, emekçilere, işçilere sosyalistlerin neden desteklenmesi gerektiğini ve özellikle TSİP'in desteklenmesinin taşıdığı önemi, TSİP'in birlik politikasının emekçilerin de özlemlerini yansıttığını gayet açık örneklerle anlattıkça, emekçilerin TSİP'e olan güven ve ilgisi artıyor.

«İşçilere, işçi sınıfının ekonomik - demokratik mücadelesi ile siyasî kurtuluş mücadelesinin birleştirilmesinde TSİP'in kalıcı ve fedakâr çalışmalarını açıklıyoruz.

Köylülere, kurtuluşun işçi sınıfı ile birlikte olacağını, sahte umutlarda değil sosyalizmde olduğunu söylemeye kalmadan, görüşlerimizin onlar arasında öteden beri kök saldığını gözlüyoruz. Bu gerçeği, emekçi köylülerin bizzat kendileri ifade ediyorlar.»

Ağrı'da Baskılar son kertesine vardı

● İlerici Belediye Başkan adayı Urfan Alpaslan'ın seçim çalışmaları zulüm ve işkenceyle engellenmek isteniyor.

● Ağrı'daki gerici faşist güçler, sosyalistlerin ve tüm ilericilerin propaganda çalışmalarını hedef alan saldırılar düzenliyor.

Ağrı'da son günlerde baskı ve zulüm uç noktasına vardırıldı. Sosyalistler, devrimci demokratlar, tüm ilericiler üzerinde estirilen terörün eksik olduğu gün yok.

12 Ağustosta yapılması gerektiği halde, ilerici güçlerin zaferini engellemek için ertelenen Belediye seçimleri için bütün ağırlığını koyan AP, faşistlerle açık işbirliği yapıyor, saldırılar özellikle ilerici başkan adayı Urfan Alpaslan ve onu destekleyen ilerici halkı hedef alıyor.

Doğu'da yerel seçimler her zaman için ayrı bir önem taşımıştır. Yerli gerici güçler, sömürü düzenlerini sürdürebilmek ve Belediye yönetiminin olanaklarından yararlanmak için halka her türlü baskıyı yaparak sandıktan kendi adamlarını çıkartırlar.

Urfan Alpaslan, bir eğitim emekçisi. İlericilerin desteğiyle, belediyedeki yolsuzlukları sona erdirmek amacıyla aday oldu. Ne var ki, gerici faşist güçler, kendisine ve halka yapmadıklarını bırakmadılar. AP'nin seçim şansını artırmak için MHP adayı seçimlerden çekildi. Sonra elbirliğiyle halkı kışkırtmaya başladılar.

Denedikleri oyunlar sökmeyince açık saldırıya geçtiler. 2 Ekim günü faşistler, Alpaslan'ın seçim bürosunu otomatik silâhlarla taradılar. Büronun bulunduğu sokaktaki esnafa, kahveye, fırındaki yurttaşlara rasgele ateş açtılar. Emekçilerin, yılmak şöyle dursun, daha bir kararlılıkla adaylarını desteklediğini gören faşistler, iki gün sonra Urfan Alpaslan'ın bulunduğu otomobili yaylım ateşine tuttular. Ardından TÖB-DER'e, DHKD'ye saldırdılar.

Ama saldırganlar yakalanmadı. Tersine «milliyetçi»lere iftira ediyor denerek, faşistlerden şikâyetçi olan şoför tutuklandı. Şimdi, Ağrı'da etkin seçim çalışması yürüten ilericiler, birer birer tutuklanarak, emekçiler yıldırılmak isteniyor.

Urfan Alpaslan, 6 Ekim günü yaptığı miting nedeniyle dağıttığı bildiride şöyle diyor: «Bu düzen kokuşmuş, bu düzen içinde işsizliğe çare yok. Adil bir toprak reformu yapılamaz. Üreticinin, köylünün ürünü yok pahasına kapatılıyor. Kredi bulabilmek için düzenbaz olmak gerekiyor. Kredilerden bir avuç çı-

Devamı s. 5, sütun 4'de

● FAŞİST SALDIRILAR YOĞUNLAŞIYOR

(Gerçek Muhabiri Halit Uzuner bildiriyor) — Antalya'nın batısında ve 3 saat uzaklıkta olan Elmalı ilçesinde faşistler ve onun işbirlikçileri tarafından oynanan oyunlar seçimlerin iyice yaklaşmasıyla yeni boyutlar kazanmıştır.

Oynanan bu oyunların liderliğini Elmalı belediyesi ve özellikle Belediye Başkanı EMİN TÜRKİŞ yürütmektedir. AP'li Belediye Başkanı Emin Türkiş, faşistlerle işbirliği yaparak, faşistlerin eyleme çıkacakları gece Elmalı ilçesinin tüm elektriklerini keserek kolaylık sağlamaktadır. Faşistlerin sadece afiş yapıştırma, yazı yazma gibi eylemlerine kolaylık sağladığı gibi silah atma, adam dövme ve yaralamasına da apaçık yardımcı olmaktadır.

Ayrıca Antalya'nın doğu ilçe ve köylerine, dolmuş ve otobüslerin kalktığı Doğu Garajı'nı faşistler işgal altına almışlardır. Garajın MHP il merkezinin yakınında olmasından yararlanan ve burayı saldırı karargâhı yapan faşistler, ilerici ve demokratlara, gözlerine kestirdikleri her insana saldırıyorlar, taş, sopa ve zincirle dövüyorlar. Bu olaylar karşısında adli makamlar hiçbir önlem almamışlardır ve almak niyetinde olmadıklarını göstermektedirler.

TSİP, Antalya'daki seçim çalışmalarını köy köy, ilçe ilçe gezerek etkin biçimde sürdürüyor.

O'NUN HİKAYESİ

M. DOĞRUER

